

ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ 'ਤੇ 19 ਦੋਸ਼ ਆਇਦ

ਰਿਹਾਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਲਵਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਤੀਤ 'ਚ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਲਿਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇੰਟੇਲੀਜ਼ ਵਿਖੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਗਰੇਟਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਏਰੀਆ ਸਟੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੀਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਮਾਰਕ ਐਂਡਰਿਊਜ਼ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯਤਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਲਵਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕੀ ਅਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਐਂਡਰਿਊਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਸਭਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਟੀਮਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਚਾਰੋ ਸਭਕਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸਿੰਗ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਸ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਗੰਭੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ, ਸਾਡੇ ਅਫਸਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪਾਕਿ. 'ਚ ਇਮਾਰਤ ਡਿਗਣ ਕਾਰਨ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਮੁਲਤਾਨ (ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ) : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੰਦਰਾਗੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਡਿਗਣ ਕਾਰਨ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਕਈ ਜਣੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਡਿਗਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ ਘਰ ਮਲਬੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਗੁਆਂਢ ਵਿਖੇ ਮੌਜੂਦ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਿਆ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਮੁਲਤਾਨ ਵਿਖੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਹਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਅਚਾਨਕ ਡਿਗ ਪਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿਚ ਚਾਰ ਇੱਕੋ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੱਸਦੇ ਚਲੀਏ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਡਿਗਣਾ ਕਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੇਤ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਈਡ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਡਿਗਣ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੂਨ 2020 ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਿਲਡਿੰਗ ਡਿਗਣ ਕਾਰਨ 22 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਖਾਣੂ ਸ਼ਿਅਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ ਦਰਦਨਾਕ ਹਦਸਾ, 6 ਦੀ ਮੌਤ

ਰੇਵਾੜੀ- ਹਥਿਆਣਾ ਦੇ ਰੇਵਾੜੀ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡ ਮਸਾਨੀ ਕੋਲ ਦੇਰ ਰਾਤ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਦਰਅਸਲ ਇਕ ਸੂਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ 6 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਹਦਸਾ ਮਸਾਨੀ ਪਿੰਡ ਕੋਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਾਰ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਲੋਕ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਖਾਣੂ ਸ਼ਿਅਮ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪੂਜਾ ਕਰ ਕੇ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰ ਦਾ ਟਾਇਰ ਪੱਥਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਸੂਫ਼ ਨੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰੋਸ਼ਨੀ (58), ਨੀਲਮ (54), ਪੁਨਮ ਜੈਨ (50) ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਾ (40) ਵਾਲੀ ਗਾਈਡ ਆਬਾਦ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਡਰਾਈਵਰ ਵਿੱਜੇ (40), ਵਾਸੀ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਨੀਲ (24) ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖਰਖੜਾ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਵਾੜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਡਰਾਈ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਾਈਡ ਆਬਾਦ ਸਥਿਤ ਅਜਨਾਰਾ ਗ੍ਰੀਨ ਸੋਸਾਇਟੀ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਿਖਾ, ਪੁਨਮ, ਜਨਨੀ, ਰੋਸ਼ਨੀ, ਡਰਾਈਵਰ ਵਿੱਜੇ ਨਾਲ ਇਨੋਵਾ ਕਾਰ 'ਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਖਾਣੂ ਸ਼ਿਅਮ ਲਈ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਔਰਤਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਗਾਈਡ ਆਬਾਦ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਪਿੰਡ ਮਸਾਨੀ ਨੇੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਪੱਥਰ ਹੋ ਗਈ। ਡਰਾਈਵਰ ਕਾਰ ਦਾ ਟਾਇਰ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਬਾਹਰ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰੇਵਾੜੀ ਤੋਂ ਪਾਰੂਹੋੜਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਇਕ ਕਾਰ ਨੇ ਸਾਥਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਰਦਨਾਕ ਹਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ।

ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਕੁੱਝ

ਲੋਕ ਬੀਚ (ਕੋਲੀਫੋਰਨੀਆ) : ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਜਾਣੀ-ਪਹਿਚਾਣੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵਾਰ ਲੋਕ ਬੀਚ ਤੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਕੁੱਝੇ ਸਨ। ਇਥੋਂ 4 ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਨ। ਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵੋਟਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਇਹ ਚੋਣ ਹੁਣ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਮਕਸਦ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਕੇ ਸਿੱਖ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੈਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹਾਵਾਂ, ਤਾਕਿ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਇਕ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਹਾਰਟ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦੇ ਨੇ ਕੈਲਗਰੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ

* ਨਾਹੀਦ ਨੈੱਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਬਰਟਾ 'ਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੌੜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ
* 22 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਵੋਟਿੰਗ, 22 ਜੂਨ ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਵਾਂ ਆਗੂ

ਕੈਲਗਰੀ, (ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ) : ਕੈਲਗਰੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਨਾਹੀਦ ਨੈੱਸ਼ੀ ਨੇ ਐਲਬਰਟਾ ਵਿਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀ ਫੋਟੋ ਸੁਨੇਹੇ ਰਾਹੀਂ ਨਾਹੀਦ ਨੈੱਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਡੈਨੀਅਲ ਸਮਿੱਥ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਬਣਨ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਔਰਤ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਹੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਔਰਤ ਐਲਬਰਟਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਤੋਂ ਪੱਕਾ ਵੱਟ ਰਹੀ ਹੈ।

ਐਲਬਰਟਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸਕਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਲਡ ਕੋਅਰ ਵਰਗੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਐਲਬਰਟਾ ਵਿਚ ਲੋਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜੋ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਥੇ ਦਸਤਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਹੀਦ ਨੈੱਸ਼ੀ 11 ਸਾਲ ਕੈਲਗਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਰਹੇ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮਾਹਰ

ਲਿਜ਼ਾ ਯੰਗ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨੈੱਸ਼ੀ ਵਾਸਤੇ ਹਮਾਇਤ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਦੇਰ ਨਾਲ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਐਲਬਰਟਾ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਨੈੱਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਚੁਣ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਕਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਰੇਚਲ ਨੋਟਲੀ ਵੱਲੋਂ ਜਲਵਾਯੂ ਵਿਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਆਗੂ ਦਾ

ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਜੈਚੇਲੀ, ਕੈਥਲਿਨ ਗੇਨਲੀ, ਸਾਰਾ ਹੋਰਮੈਨ, ਜੈਡੀ ਕੋਲਾਫੂ ਸਟੋਨ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਐਲਬਰਟਾ ਫੋਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੇਬਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਲ ਮਗਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਸਤੇ ਆਉਂਦੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਲੀਡਰ ਦੀ ਚੋਣ 22 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 22 ਜੂਨ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਆਗੂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਆਗੂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ, ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 14 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਐਲਬਰਟਾ ਵਾਸੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਰੂਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ: ਪੂਤਿਨ

ਮਾਸਕੋ : ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੂਤਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਰੂਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਕ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਅੰਜ ਤੜਕੇ ਰੂਸੀ ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਪੂਤਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹਰਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਸ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਬਲ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਯੂਕਰੇਨ 'ਚ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੂਤਿਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਮਾਸਕੋ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖੇਗਾ।

ਹਰਦੀਪ ਨਿੱਜਰ ਕਤਲਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਨਿਉਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ

ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿੰਸਟਨ ਪੀਟਰਜ਼ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗੇ ਸਬੂਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਨਿਉਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿੰਸਟਨ ਪੀਟਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਕਤਲਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਯੂ.ਕੇ. ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨਾਲ 'ਫਾਈਵ ਆਈਜ਼' ਖੁਫੀਆ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਿਉਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲੀ ਪਰ ਪੀਟਰਜ਼ ਨੇ 'ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ' ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜੇ ਨਿਉਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ੱਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਫਾਈਵ ਆਈਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਪੁੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਵਿੰਸਟਨ ਪੀਟਰਜ਼ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਪੱਖੇ ਵਜੋਂ ਇਕ ਵਕੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਨੇ ਕਤਲਕਾਂਡ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਸਨ ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਰਾ ਦਿਤਾ। ਵਿਵਾਦ ਐਨਾ ਵਧ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਈ ਡਿਪਲੋਮੈਟਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਛੱਡਣ ਲਈ ਆਖ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਯਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟ ਪੁਲਿਸ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਪਰ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲ ਲਈ ਐਂਕਰ/ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਸਥਿਤ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਐਂਕਰ (ਹੋਸਟ) ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਲਈ ਲੜਕੇ/ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 905-673-7666 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Canada Consumer Credit Assistance ਕਰਜ਼ਾ ਰਹਿਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਓ

- ਪਾਵਰ ਆਫ ਸੇਲ ਨੋਟਿਸ? ਕੂਲੈਕਸ਼ਨ ਕਾਲਾਂ, ਬੈਂਕ ਕਰਪਮੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪੱਕਾ ਛੁਟਕਾਰਾ
- ਗਾਰਨਿਸਮੈਂਟ? ਪਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕਰੈਡਿਟ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
- ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ? ਹੁਣੇ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ
- ਰੈਵਨਿਊ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ? 75% ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮਾਫ ਕਰਾਓ, ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਬਿਨਾ ਵਿਆਜ ਤੋਂ

ਮੁਢਲੇ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਜਾਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੁਲ **ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਿਰਦਰਦੀ?** 416-502-3100

Late Evening and Weekends Appointments Available 1888-864-3131

Unit #20 - 7015 Tranmere Drive, Mississauga, ON, L5S 1T7

A-One Truck & Trailer Repair Specialist in Engine & Differential rebuild

ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਲਈ ਪਹੁੰਚੋ 647-808-9569, ਵਾਜ਼ਬ ਰੀਮਤ 416-388-1605 ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ 1246 Aimco Blvd, Mississauga, ON L4W 1B2

Gill Tire Centre ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਟਾਇਰ ਵਾਜ਼ਬ ਰੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੋ ਗਿੱਲ ਟਾਇਰ ਸੈਂਟਰ 1246 Aimco Blvd, Mississauga, ON L4W 1B2 647-808-9569, 416-388-1605

FOR ALL YOUR REAL ESTATE NEEDS

ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

HARJIT BRAR Sales Representative 416-417-6010

HOMELIFE HIGHER STANDARDS HOMELIFE MAPLE LEAF REALTY LTD., BROKERAGE Ph: 905-456-9090

Vik Mehmi Broker 416-500-6262

ਕਨੇਡਾ 'ਚ 3 ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੇ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਖਿਲਾਫ ਜਿੱਤਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਗਏ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੈਂਬਰ ਮਾਈਕਾ ਕਾਰਮਡੀ ਨੇ ਸੰਧਰ ਟ੍ਰਿਕਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਘੰਟੇ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਇੱਥੇ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੀ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਟ੍ਰਿਕਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਟਰੱਕ ਦਾ ਇੰਜਣ ਸਟਾਰਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇੰਜਣ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਗਿਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਈਕਾ ਕਾਰਮਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਇੰਪਲੋਇਮੈਂਟ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੇ ਤੇਜ਼ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ 'ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ। ਜੀ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰਮਡੀ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਦੋਂ ਟਰੱਕ ਦਾ ਇੰਜਣ ਸਟਾਰਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਤਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਦੋਂ ਇੰਜਣ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ) - ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ 3 ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ 'ਤੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟ੍ਰਿਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਿਆਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਵਾਪਸ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟ੍ਰਿਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਪਈ, ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਫ਼ੈਸਲਾ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੁਣਾਇਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਲੋਅਰ ਮੋਨਟੇਡ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਧਰ ਟ੍ਰਿਕਿੰਗ ਲਿਮ. ਵੱਲੋਂ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸੰਧੂ ਤੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 13,616 ਡਾਲਰ ਵਾਪਸ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਟਾਈਮ ਨਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ

ਟੋਰਾਂਟੋ 'ਚ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਚੱਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ, 2 ਹਲਾਕ ਸਿਰਫਿਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ, (ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ): ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫਿਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਮੌਤ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਊਨ ਟਾਊਨ ਦੇ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਝਗੜਾ ਸੜਕ ਤੱਕ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲ ਗਈਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਦੌਰਾਨ 2 ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਰੀਜੈਂਟ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਵਾਰਦਾਦ ਦੀ ਇਤਲਾਹ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਔਰਤ ਸਣੇ ਤਿੰਨ ਜਦੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਿਤਕ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਝਲਦਾ ਹੋਇਆ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਔਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫ਼ਿਟਕਟਿਵ ਸਾਰਜੈਂਟ ਟਿਫਨੀ ਕਸਟੇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤਿਆ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਉਤੇ ਚਾਨਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਆਰਨੋਲਡ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦੇ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿਚ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਗੋਲੀਆਂ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪੁੱਜਾ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਕਿਉਂ ਚੱਲੀਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ। ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਨੂੰ ਚਮਤਕਾਰ ਹੀ ਮੰਨ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ

ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਓਵਰ ਪਾਸ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਲ੍ਹ 18 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 100,000 ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ): ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿਚ ਓਵਰਪਾਸ ਲੋਡ ਨਾਲ ਓਵਰਪਾਸ ਭੰਨਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ 18 ਮਹੀਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜੇਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2021 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ 35 ਓਵਰਪਾਸ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ ਰੋਬ ਫਲੈਮਿੰਗ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਿਸੇ ਓਵਰਪਾਸ ਜਾਂ ਪੁਲ ਨਾਲ ਟਰੱਕ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੋਡ ਦੇ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਰੂਟ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁਗ ਵਿਚ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਰੂਟ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਪਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਲੈਮਿੰਗ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੋਟਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਚੋਰਸ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਰਤਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਓਵਰਪਾਸ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 500 ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਓਵਰਪਾਸ ਭੰਨਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕਈ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਡਿੱਗਣ ਉਪਰੰਤ ਲੱਗੀ ਅੱਗ, 5 ਮੌਤਾਂ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ): ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ 5 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸੰਘੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (ਐੱਫ.ਐੱਫ.ਏ.) ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਇੰਜਣਾਂ ਵਾਲਾ ਆਈ.ਏ.ਐ.ਐ. ਐਸਟਰਾ 1125 ਜਹਾਜ਼ ਹਾਟ ਸਪਰਿੰਗਜ਼ (ਵਰਜੀਨੀਆ) ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਫੀਲਡ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੇੜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਡਿੱਗਾ। ਸਟੇਟ ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਟ ਸਪਰਿੰਗਜ਼ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੋਮਸਟੇਡ ਰਿਜ਼ਾਰਟ 'ਚ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਆਏ ਸਨ। ਵਰਜੀਨੀਆ ਸਟੇਟ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਕੋਰੀਨ ਗੈਲਰ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਪਾਇਲਟ ਸਮੇਤ 5 ਲੋਕ ਸਵਾਰ ਸਨ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਐੱਫ.ਐੱਫ.ਏ. ਤੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਸੇਫਟੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਲੋਨ ਦਾ ਡੀਪੂ

Tired Of Paying High Interest?
PAY OFF YOUR DEBTS!!!
BANKS SAY NO? WE SAY YES!
YOU NEED A MORTGAGE?
WE'LL ARRANGE IT FOR YOU
NO MATTER WHAT YOUR REASON IS!

Increase Your Cash Flow by Upto 50%
SELF-EMPLOYED OR UN-EMPLOYED
Some Conditions Apply

Dir: 416-677-0047

NO CREDIT ANY CREDIT

Office: 416-674-7050
Fax: 416-674-9009
Email: paulgahunia@hotmail.com

Jaspal Singh Gahunia
19 Woodbine Downs Blvd., Suite#201, # M08006400
Etobicoke, ON. M9W 6N5
The Mortgage Centre Lic # 10686

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ 'ਦਿੱਲੀ ਕੂਚ' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ

ਨੋਇਡਾ — ਗੱਤਮ ਬੁੱਧ ਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ ਪੁਸ਼ਤਾਵਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਨੋਇਡਾ-ਦਿੱਲੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਨੋਇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੋਇਡਾ-ਦਿੱਲੀ ਸਰਹੱਦੀ ਰੂਟ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਲੋਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰੂਟ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਟ੍ਰੈਫਿਕ) ਅਨਿਲ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਡਰਾਈਵਰ ਹੇਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਕਲਪਕ ਰੂਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

AFTER 8 YEARS OF TRUDEAU

ਟਰੂਡੋ ਦੇ 8 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ

VIOLENT CRIME ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧ **↑ 39%**

GANG KILLINGS ਗੈਂਗ ਕਤਲ **↑ 108%**

SHOOTINGS ਗੋਲੀਬਾਰੀ **↑ 101%**

Common Sense Conservatives will restore safe communities through jail, not bail, for dangerous, repeat, violent offenders.

ਕਾਮਨ ਸੈਂਸ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਾਂਗੇ, ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ ਤੇਜ਼ ਕੇ ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੇਕੇ।

TIM UPPAL MP
DEPUTY LEADER
EDMONTON MILL WOODS

PIERRE POILIEVRE
LEADER OF THE OFFICIAL OPPOSITION

TIM.UPPAL@PARL.GC.CA • TIMUPPAL.CA • 780-497-3524

Best Bargain

Carpet & Flooring

5 Year Installation Warranty on all Carpets & Flooring

ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ

* Hardwood * Laminate * Vinyl * Wall to Wall Carpets * Hall Runners
* Oriental Rugs * Custom Made Area Rugs * All Kinds of Carpet Binding

FREE Shop at Home Service

LAUZON
Distinctive Hardwood Flooring
PEERLESS

WE WILL BEAT ALL THE BEST PRICES

Tel: 905-696-7877 1332 Khalsa Drive, Unit#21
Cell: 416-937-2856 Mississauga, ON L5S 0A2
Email: - best_bargain@hotmail.com

Gurpreet Singh

BEST TRUCK REPAIR & TIRE CENTER

ਅਸੀਂ ਸੇਫਟੀ, ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੱਕਾਂ, ਟ੍ਰੇਲਰਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਬਰੈਂਡ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰ ਵੀ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਬੀਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

We specialize in Engine, Transmission, Differential Rebuilt & all kind of Electric work.

WINTER SPECIAL SALE
Brand new truck Alignment machine & you will get print out as well.
Winter ਲਈ ਆਪਣੇ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਓ, ਹਰ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

4 Rear Break & Drum USA Mace
Special Rates with Installat on

CAT Batteries 1000c Under Warranty
\$550 Instalator Include

Ph: 905-625-0055, 416-624-8351
1715 Sismet Road, Mississauga, ON. L4W 1P9

ਟਰੱਕਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਲਰਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ/ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰ ਅਸੀਂ Chevron & Delo ਦਾ ਤੇਲ ਵੀ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ

open 7 Days a Week.

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਬੈਕਲਾਗ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ)– ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬੈਕਲਾਗ ਖਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਟੈਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਸੰਤਾਪਾਰੀ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਰਾਜ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ 7 ਡੀਸੀ ਕੋਟਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ।

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ 'ਚ 'ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਇੰਡੀਅਨ ਡਾਇਸਪੋਰਾ' ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 'ਟੈਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੰਮੇਲਨ' 'ਚ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦੋਸ਼ 7 ਡੀਸੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਲਈ ਉਡੀਕ ਸਮਾਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ 70 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਕਾਰਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਵਜੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਕ ਕੋਲ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਕਾਰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੀ ਕਤਾਰ ਜਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਜਰਤ ਦਰਾਂ ਵਧਣਗੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਟੈਕਸ ਵੀ ਵਧੇਗਾ।

ਕਈ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦਮ ਕਰਨ ਹੋਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਰਿਕ ਸਵੇਲਵੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ 40 ਡੀਸੀ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਇਆ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲੱਭਣਾ ਕਿੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਇਕ ਮਕੈਰਮਿਕ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਰਾਜ਼ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੂਰਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

UK 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮੇ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਣਗੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਵੇਂ ਵੀਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਆਸ਼ਚਿਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਅਰ ਵਰਕਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਣਗੇ। ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ 1,20,000 ਆਸ਼ਚਿਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਅਰ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ ਜੇਮਸ ਕਲੀਵਰਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਅਜੀਬਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰੂਆਤ ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਸਾਡੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇਣਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੈਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਾਡੀ ਯੋਜਨਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਇੱਥੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ 'ਚ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਸਪਾਂਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਅਰ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੇਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ (CQC) ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖਭਾਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ।

ਮਹਾਰਾਣੀ ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡ ਕੇ BJP 'ਚ ਹੋਣਗੇ ਸ਼ਾਮਲ!

ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਬੀਜੇਪੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੀਜੇਪੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਜੈ ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਕੱਲ੍ਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਪਟਿਆਲਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ। ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵੀ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਆਸਾਅਰਾਈਆਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੂਆ ਮੈਂਬਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਮਤੇ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਹ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੇਪੀ ਨੰਡਾ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਇੱਕ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਅਗਲੇ 2-3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਆਵੇਗੀ। ਉਹ 2027 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਰ

ਵਾਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਖੋਹ ਲਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਇਯਾਲੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਚੁੱਕਿਆ 84 ਦੰਗਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਇਸ ਮਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਧਿਆਨ

ਦੰਗਾ ਪੀੜਤ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਪੰਜਾਬ) ਨੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਇਯਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਵਿੱਚ 1984 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਸਬੰਧੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਪੰਚ ਮਕਾਨ ਲੋੜ ਮਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸਮੂਹ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਵਾਦ।

ਦੰਗਾ ਪੀੜਤ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ MLA ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ ਨੇ 1984 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਮਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਇਯਾਲੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ 1984 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਸਬੰਧੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1984 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰਡ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਕਾਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਸੂਬਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਕਾਲੋਨੀ ਦੁਗਰੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 400 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਚਦਰਾਂ 15 ਫਲੋਟਾਂ ਤੋਂ ਲੋੜ ਮਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲੋੜ ਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਰਗਨਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲੀਕੇ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗੁੰਝਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਆਵੇਦਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਡੋਲੀਗੇਟ ਹਨ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਇਡਨ ਤੇ ਟਰੰਪ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਨੇੜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਆਦਾ ਮਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਫਾਲਗੁਨ ਮਹਾਂਉਤਸਵ 20 ਮਾਰਚ ਨੂੰ

ਟੋਰਾਂਟੋ (ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ): ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਟੂ ਸ਼ਿਆਮ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੋਠਾ ਵੱਲੋਂ ਫਾਲਗੁਨ ਮਹਾਂਉਤਸਵ ਮਾਰਚ 20 ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕਾਦਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਬਰੋਪਟਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ ਮੰਦਰ (ਗੋਰ ਰੋਡ) ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਆਲਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6 ਵਜੇ ਚੰਡਾ ਚੜਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, 7 ਵਜੇ ਆਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਭਜਨ ਵੰਦਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 11 ਵਜੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਹੋਲੀ ਦੇ ਖ਼ਬਰ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ: ਹੁਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਾਇਡਨ ਤੇ ਟਰੰਪ ਵਿਚਾਲੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਵੀ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਇਡਨ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਕੋਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਲਈ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਡੋਲੀਗੇਟ ਹਨ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਇਡਨ ਤੇ ਟਰੰਪ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਵੇਗੀ।

BUYING OR SELLING LET US HELP YOU!

INCOME GENERATING INVESTMENT PROPERTIES

Simrat Grewal
Sales Representative
416-414-2878

ਟਰੰਪ-ਬਾਇਡਨ ਜਾਂ ਹੋਲੀ, ਮੋਟਲ, ਲੋੜ, ਜਾਂ ਪਲਾਜ਼ਾ ਖਰੀਦਣ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੈਜੀਡੈਂਸੀਅਲ ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Contact for all your residential & commercial real estate services

ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਰਾ
Salesperson
416-509-6200

www.baljindersekha.com

FREE MARKET EVALUATION OF YOUR PROPERTY

- * ਨਵਾਂ ਘਰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ?
- * ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
- * ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ Realtor ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੋ?

Call **SIMRAT GREWAL** 416-414-2878

Call **RAJINDER SAMRA** 416-300-8383

WE CAN HELP YOU FIND YOUR DREAM HOME IN WATERLOO REGION:

Cambridge, Kitchener, Waterloo & Guelph Area

PEEL REGION:
Mississauga, Brampton, Caledon

BLUE ROSE REALTY INC. BROKERAGE

905-208-1111

STUDENT VISA

Fulfill your dreams in CANADA

- * Study Permits
- * Express Entry
- * PNP * Spousal Category

ICC
CANADA IMMIGRATION SOLUTIONS INC.

Ripudaman Dhillon
Manu Datta

Ph:- 905-461-2424

- * Fast Admission Process
- * Top Ranking Colleges/Universities
- * Min. Qualification Grade 12 (+2)
- * Low service Charges

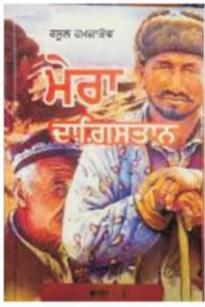
ਅਸੀਂ LMIA ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

icccrc **crcic**

IMMIGRATION CONSULTANTS OF CANADA REGULATORY COUNCIL. CONSEIL DE REGLEMENTATION DES CONSULTANTS EN IMMIGRATION DU CANADA

#1137 Derry Road East, Mississauga, ON. L5T 1P3 Email:- info@iccimmigration.ca

ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ ਵਾਲਾ ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੋਵ ਆਖਦਾ...

ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ ਵਾਲਾ ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੋਵ ਆਖਦਾ... ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਉਤਾਰਵਾਂਗਾ... ਇਤਿਹਾਸ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਿੰਟੀ ਵਾਲੀ ਹਨੇਰੀ ਵਿਚ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਦੇ ਵਕਤੀ ਤੋਰ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਉਸ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਗਲ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲੀ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ...!

ਯਹੂਦੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪੀੜੀ ਦਰ ਪੀੜੀ ਸੁਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਸੂਬਾਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਟੋਕ ਰੱਖਦੇ... ਆਖਦੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਖੋਟ ਰਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪਰ ਨਾਨੀਆਂ ਦਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ...! ਇਤਿਹਾਸ ਕਦੇ ਪੁਰਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ... ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਦੁਰਹਾਉਂਦਾ... ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ... ਸਤਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖਾ ਵਕਤ... ਖਾਣ ਪੀਣ ਸੌਣ ਪਹਿਨਣ

ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੂਰ ਸੰਚਾਰ ਇਲਾਜ ਹਿਕਮਤ ਦੇ ਸਰਫੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਸੋਚੋ... ਤਾਂ ਵੀ ਹੋਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ... ਪਰ ਬਿੱਪਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼... ਅੱਜ ਵੀ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ... ਚੰਗੇ ਸੁਹਿਦ ਦਿਮਾਨਦਾਰ ਕੌਮੀ ਦਰਦ ਰੱਖਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ...!

ਪਰ ਕਾਰਵਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ... ਆਪ ਵੀ ਪੜ੍ਹੋ ਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਓ... ਮੁੱਢ ਜੁਝਾਨੀ... ਪੱਥਰ ਪੱਥਰ ਤੋਂ... ਗੱਲ ਗੱਲ ਤੋਂ... ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ... ਘੋਰ ਘੋਰ ਚਿਰ ਨੂੰ ਖੜੋ ਜਿਥੇ ਕਦੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ...!

ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ... ਲਗਾਤਾਰ ਬੋ-ਰੋਕਟੋਕ... ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਡਰ ਭੈ ਅਤੇ ਦੁਬਿਧਾ ਦੇ... ਬਾਤਾਂ ਪਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਜਾਵਾਂਗੇ... ਖਲੋਤੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ...!

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸਾਬਕਾ CM ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ?

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ 2 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁੱਪਦੀ ਮੁਕੁਮ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਸਾਬਕਾ ਸੀਐਮ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸੀਐਮ ਖੱਟਰ ਨੂੰ ਜੇਪੀ ਨੰਬਰ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਨਿਊਜ਼ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਖਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੀ ਖਾਸ ਵਜ੍ਹਾ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਪਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੀ ਵੱਡਾ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੂਜੀ ਵੱਡਾ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੂਜੀ ਵੱਡਾ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੂਜੀ ਵੱਡਾ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ 2 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁੱਪਦੀ ਮੁਕੁਮ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਸਾਬਕਾ ਸੀਐਮ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸੀਐਮ ਖੱਟਰ ਨੂੰ ਜੇਪੀ ਨੰਬਰ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਨਿਊਜ਼ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਖਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੀ ਖਾਸ ਵਜ੍ਹਾ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਪਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੀ ਵੱਡਾ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੂਜੀ ਵੱਡਾ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੂਜੀ ਵੱਡਾ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਂਸਦ Rich McCormick ਦਾ ਦਾਅਵਾ- 'ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੇਤਾ, ਫਿਰ ਬਣਨਗੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ'

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸਾਂਸਦ ਰਿਚ ਮੈਕਕਾਰਮਿਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਇਕ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੇਤਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੇਤਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਦੇਖੀ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ 70 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਗੇ।

ਉਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੇਤਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਦੇਖੀ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ 70 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਗੇ।

ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਂਸਦ ਨੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ, ਵਿਕਾਸ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹਰ ਸਾਲ 4 ਤੋਂ 8 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਾਇਦਾ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਜਨੈਸ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਿਚ ਮੈਕਕਾਰਮਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬੱਸ ਇਹ

ਭਰਾ ਹੀ ਬਣਿਆ ਭਰਾ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਵੈਰੀ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਕਤਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਹਲਕਾ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਰਮਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਰ-ਤਾਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਤੇਜਾਬ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਰਮਦਾਸਪੁਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੀੜੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਉਸਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤੇਜਾਬ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰ ਬੰਦੇ ਪੈ ਗਏ। ਸਰਪੰਚ ਵਲੋਂ ਤਰੁੱਤ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਸਰਪੰਚ ਨਾਲ ਮੌਕੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਬੰਦ ਸੀ ਤੇ ਬਾਹਰਲੀ ਘਰ ਦਾ ਗੇਟ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘਰ

ਭਰਾ ਹੀ ਬਣਿਆ ਭਰਾ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਵੈਰੀ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਕਤਲ

ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਬੰਦ ਸਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗਲਾ ਤੇਜਾਬ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਟਕੱਟ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਕਿ ਉਕਤ ਮਿਤਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਮੌਤ ਪਿਛੇ ਦੀ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਦਾਦੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਲੋਟ ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਤਲ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪਸ਼ਟ ਟਾਂਡਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੋਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਰਦੇਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਭਰਾ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਫਾਪੋਮਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਰਿਹਾਣਾ ਜਟਾ ਕੋਹਿਨੂਰ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ

ਬਰੋਪਟਨ, -ਲੱਖ ਹਫ਼ਤੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਰਿਹਾਣਾ ਜਟਾ ਕੋਹਿਨੂਰ 321 ਭੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਕੀਓ ਮੌਕੇਮੇਨ ਪਾਰਕ, ਕਲਾਕ ਵਰਕਸ ਰੋਡ, ਮਾਊਟ ਪਲੇਜ਼ੈਂਟ ਵਿਖੇ ਬਣੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਇਨ ਡਾ. ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੈਡਮ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਮੁੰਬਈ, ਮੈਡਮ ਰਾਜਕੰਤ ਕੌਰ ਮੋਹਾਲੀ, ਮੈਡਮ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਠਲਾਵਾ ਨੂੰ ਮੌਮੇਂਟੋ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ-ਪੱਤਰ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਟਕ, ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਲਾਵਾ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਕਲਕੱਤਾ, ਵਿਜੈ ਲੌਹਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਜੈਸਮੀਨ ਕੌਰ ਕੁਲਾਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨਕੋਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ BJP ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਦੂਜੀ ਲਿਸਟ, 72 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 72 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਐਮ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਤੋ ਕਟਾਰੀਆ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਰਾਓ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਰਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਮਹੇਂਦਰਗੜ੍ਹ ਚੋਂ ਚੌਥੀ ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਦਕਿ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਪਾਲ ਗੁੱਜਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਮੀਰਪੁਰ ਤੋਂ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਰਵਾਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਯਾਲ ਜੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

MATRIMONIAL GIRL WANTED
Jat Sikh Mann parents seeks a SMF for their son, 34 years old, 5'-6" tall, Ph.D. Chemistry, working as scientist in USA, very shortly divorced. Girl should be American or Canadian. Upper caste welcome. Marriage bureau excuse. Call/text +1 572 273 4588.

ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ ਟੀਵੀ
ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ IPTV ਤੇ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ, ਪੰਜਾਬ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ ਟੀਵੀ

ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ ਟੀਵੀ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਈ ਪੀ ਟੀਵੀ ਥੌਕਸ 'ਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ 905-673-7666

NOW WIDELY AVAILABLE IN AMERICA & CANADA
For informatin call Lakhwinder Sandhu
905-673-7666

IPTV
Roku
eBaba Ent
webtv
YUPPTV
Google Play
Shava tv
jadoo
Cruze tv
amazon fireTV

15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ PGI 'ਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਘਟਨਾ ਹੁਣ ਸਟੋਰਕੀਪਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ PGI ਦੇ ਕੈਂਪਸ 'ਚ ਇਕ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ। ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਉਹ PGI ਦੇ ਐਨੇਸਥੀਸੀਆ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਪਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ PGI 'ਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿਵੇਕ ਨਾਥੂਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਫਾਈ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 15 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਹ ਤੀਜਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ PGI ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਡਵਾਂਸਡ ਪੀਐੱਮਐੱਚ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ PGI ਸਟਾਫ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਨਵੀਂ ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸੇ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗ ਸਟਾਫ ਜੋਤੀ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 50 ਸਾਲ ਦੀ ਰੋਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਐਡਵਾਂਸਡ ਪੀਐੱਮਐੱਚ ਸੈਂਟਰ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਵਿਵੇਕ ਨਾਥੂਰ ਦੀ ਇਹ ਤੀਜੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਦਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੁੱਝ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।

ਮੁਖਤਾਰ ਅੰਸਾਰੀ ਨੂੰ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ 'ਚ ਹੋਈ ਉਮਰ ਕੈਦ

ਫਰਜ਼ੀ ਅਸਲਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਮਾਮਲਾ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਂਦਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਮੁਖਤਾਰ ਅੰਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਫਰਜ਼ੀ ਅਸਲਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੀ ਐਮਪੀਐੱਮਐੱਲਏ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਖਤਾਰ ਅੰਸਾਰੀ ਨੂੰ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਖਿਲਾਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 466/120 ਬੀ, 420/120, 468/120 ਅਤੇ ਆਰਮਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੇ MP MLA ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਅਵਨੀਸ਼ ਗੋਤਮ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਖਤਾਰ ਅੰਸਾਰੀ ਨੂੰ 466/120ਬੀ ਵਿੱਚ ਉਮਰਕੈਦ, 420/120 ਵਿੱਚ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਯਾਨਾ, 468/120 ਵਿੱਚ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, 50,000 ਰੁਪਯਾਨਾ ਤੇ ਆਰਮਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਡਿਫ਼ਟਰਿਓਰ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਖਤਾਰ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੇ

20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੀ.ਐੱਨ. ਟਾਵਰ ਦੀਆਂ 1776 ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਈਵੈਂਟ 'ਚ ਟੀ.ਪੀ.ਏ.ਆਰ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਟੀਮ ਵਜੋਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ

ਬਰੈਂਪਟਨ, -ਸੀ.ਐੱਨ. ਟਾਵਰ ਦੀਆਂ 1776 ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਭਰਪੂਰ ਈਵੈਂਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਵਾਲਾ ਈਵੈਂਟ 'ਡਬਲਿਊ. ਡਬਲਿਊ. ਐੱਫ. ਕਲਾਈਬ ਡਾਰ ਨੇਚਰ' ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਾਲਾ 'ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਲਾਈਬ-ਐੱਫ' ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹਰ ਸਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਈਵੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਰਗਰਮ ਟੋਰਾਂਟੋ ਪੀਅਰਸਨ ਏਅਰਪੋਰਟ ਰੱਖਰਥ ਕਲੱਬ (ਟੀਪੀਏਆਰ ਕਲੱਬ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਈਵੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਨਿੱਜੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਲ 2024 ਦਾ ਮਿਡ-ਸਪਰਿੰਗ 'ਡਬਲਿਊ. ਡਬਲਿਊ. ਐੱਫ. ਕਲਾਈਬ ਡਾਰ ਨੇਚਰ' ਈਵੈਂਟ 20 ਅਤੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਲੱਬ ਟੀਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਹੁਣ ਤੀਕ ਕਲੱਬ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਦੋ ਦਰਜਨ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੀ.ਐੱਨ. ਟਾਵਰ ਦੀਆਂ 1776 ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀਕ-ਐਂਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹੁ-ਮੰਜ਼ੀਲੀ ਉੱਚੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ 'ਦਮ-ਮਮ' ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲ ਸਕਣ। ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਹ

ਪੋਲੀਏਟ ਦੀ 'ਐਕਸ ਦ ਟੈਕਸ' ਰੈਲੀ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚੇ

ਨਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹਾਲ ਗੂੰਜ ਉਠਿਆ। ਪੋਲੀਏਟ ਨੇ ਹਾਰਡ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ, ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਲ ਕੀਤਾਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ," ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਪੀਅਰ ਪੋਲੀਏਟ ਨੇ "ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ" ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਲੀਏਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਿਮੀ ਐਂਤਰਵਾਰ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਐਮੀ ਅਪਥਨ ਖੱਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਐਮੀ ਜਮੀਲ ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਊਟਰੀਚ ਅਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰ ਸਮਿਰ ਗਿੱਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੀਤੀਏ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੱਜਰਵਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰਜੀਤ ਸੰਘਾ, ਬੌਬ ਦੁਸਾਂਝ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚਮ ਗਿੱਲ, ਬਲਬੀਰ ਸੋਹੀ ਆਦਿ ਕਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਓਕਾਰਪੀਤ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਨਾਟਕ 'ਵਾਰਿਸ' 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਲੈਂਸਟਰ ਬੀ.ਪੀਅਰਸਨ ਥੀਏਟਰ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਬਰੈਂਪਟਨ, (ਡਾ. ਚੰਡ) - ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਸਮੱਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 24 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਐਂਤਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 1.00 ਵਜੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਲੈਂਸਟਰ ਬੀ. ਪੀਅਰਸਨ ਥੀਏਟਰ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 150 ਸੈਂਟਰਲ ਪਾਰਕ ਡਰਾਈਵ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਓਕਾਰਪੀਤ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਨਾਟਕ 'ਵਾਰਿਸ' ਉੱਘੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਸਪਾਲ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਗੀਤ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਰਾਜ ਘੁੱਮਣ ਹਨ। ਓਕਾਰਪੀਤ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ "ਇਹ ਨਾਟਕ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਰਾਜ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਦੁਹਾਨੀ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।" ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ

ਸੁਭਕਰਨ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਯਾਤਰਾ

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਚੋਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਭਕਰਨ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ 'ਅਸਥੀ ਕਲਸ ਯਾਤਰਾ' ਕੱਢੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਰੈਲੀ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਿਤਕ ਕਿਸਾਨ ਸੁਭਕਰਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ 'ਚ 21 ਕਲਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। 15 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਉਹ ਬਹਿੱਤਾ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਸੁਭਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਜਵਾ ਖਜੂਰਾਂ ਖਾਓ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹੋ

ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ, ਲਿਵਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭਕਾਰੀ

100% NATURAL PRODUCT **PRODUCT OF CANADA**

HEART BRAIN LIVER KIDNEYS

ਅਜਵਾ ਖਜੂਰ ਕੀ ਹੈ?

ਅਜਵਾ ਖਜੂਰ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਜੂਰ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਿਹਤ ਸੁਥੇਰੀ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਵਾ ਖਜੂਰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਵਾ ਖਜੂਰ ਦਾ ਬੀਜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁਣਕਾਰੀ ਹੈ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਨ।

ਅਜਵਾ ਖਜੂਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ:

ਅਜਵਾ ਖਜੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀਐਕਸੀਡੈਂਟ, ਵਾਈਬਰ ਵਧੇਰੇ ਮਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਐਂਟੀ ਇਨਫਲਮੇਟੋਰੀ ਅਤੇ ਐਂਟੀ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ, ਖਰਾਬ ਬਲੱਡ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ, ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਇਨਫਰਟਿਲਿ ਅਤੇ ਬੰਦ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ, ਖਰਾਬ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦਕਾਰ ਹੈ।

ਅਜਵਾ ਖਜੂਰ ਦਾ ਪਾਊਡਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਲਓ?

ਸਾਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਸਟਮਰ ਲਈ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਅਜਵਾ ਪਾਊਡਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਵਾ ਖਜੂਰਾਂ ਸਾਊਥੀ ਅਰਬ ਦੇ ਮਈਨਾ ਸੁਹਿਰ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਤਰੀਕ ਪਾਊਡਰ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਇੰਝੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣਕਾਰੀ ਤੌਰ 100% ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਦਿੱਖਾ ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਲੈਣ ਸਕਦੇ ਹੋ

Bestway Food Market 20 Red Maple Dr. Brampton
Indian Food Land 45 Dusk Drive, Brampton

ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਨਿਊਟਰਾ ਸਲੋਕਟ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਲਡ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਅਜਵਾ ਖਜੂਰਾਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਾਊਡਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਊਟਰਾਸਲੋਕਟ ਦਾ ਅਜਵਾ ਪਾਊਡਰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਜਮਾਓ।

905-923-0414

ਲਾਈਫ, ਵਿਜ਼ਟਰ, ਡਿਸਅਬਿਲਟੀ, ਮੌਰਗੇਜ ਇੰਸੂਰੈਂਸ

Special Rates for Super Visa Insurance

- Disability Income Insurance
- No Income Proof for up to \$2000/month benefit (injury or sickness)
- \$10,000-\$20,000 of Accidental death included NEW!!
- Up to \$18,000 of rehabilitation benefit included
- \$100/day cash of hospitalization for upto one full year
- You can also qualify for up to \$2000/month on top from any other providers
- Get all or partial of your paid premium refunded on death and at maturity even if you make a claim

Guaranteed issued Critical illness Insurance with premium refund

- Have High Blood Pressure, No Problem!!
- Have High Cholesterol, No Problem!!
- You are qualified!! & will pay the claim!!
- Get peace of mind

RAJPAL BRAR

Your Insurance Specialist
Call for Consultation 416-917-1456

Consolidate your insurance under one policy to save the high cost rather wasting too much money on just policy fees

Trusted Name in the community from the last 12 years for our professional, honest, dedicated & committed service

PRAIRIE FINANCIAL GROUP LTD. 2355 Derry Road, E., Unit#29, Mississauga, ON. L5S 1V6

Action Auto Collision

ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ

Salvage Inspection Station
Government Approved
Licensed Body Shop

We Welcome ALL INSURANCE CLAIMS
Specializes In Collision Custom Paint

Tel: (416) 746-6699
Fax: (416) 746-6667
2662 Drew Road, Mississauga

ਕੁਲੀਜ਼ਨ ਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

We deal with all Insurance Claim

ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ

ਕੈਨੇਡਾ

ਵੀਜਾ ਰੱਦ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਕੇਸ ਨੂੰ ਫਾਇਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ CASE ਦਾ STATUS ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ

ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

CWC IMMIGRATION SOLUTIONS

2565 STEELES AVE. EAST, UNIT-19, BRAMPTON, ON L6T4L6

905 670 4444

GET PRE-APPROVED & SHOP WITH CONFIDENCE

- Save Money ... with one application you get access to many lenders, from major banks to private lenders, so we can find you the mortgage with the best rate and terms that fit your needs.
- Get Pre-Approved ... find out how much you qualify for and get pre-approved so you can choose your dream home with peace of mind.
- Expert Advice ... with many years of experience in the financial industry, you'll get the right course.
- No Cost ... all my services are at no cost to you. OAC. Some restrictions apply.

- PURCHASES
- REFINANCES
- RENEWALS
- DEBT CONSOLIDATION
- SELF-EMPLOYED
- NEW TO CANADA
- HOME RENOVATIONS
- PRIVATE MORTGAGE
- INVESTMENTS

NOW HIRING
Start your career as a Mortgage Professional.
20 Maritime Blvd, Unit # 11, Brampton, ON L6S0C2

MORTGAGE ALLIANCE

THE RIGHT BROKER™
THE RIGHT MORTGAGE®

CONTACT ME TODAY FOR DETAILS

Parminder Mangat
Mortgage Agent | Lic# 10530
647-285-9119
pmangat@mortgagealliance.com
mortgagealliance.com/ParminderMangat

ਪੰਜਾਬ ਸਟਾਰ

To Contact Us: Editor: Simrat Grewal 905-673-7666 Marketing Director: Lakhwinder Singh Sandhu 647-400-7314 Senior Advisors: Harkirat Singh, Abnash Nijjar, Gurinder Grewal, Onkar Grewal Technical Director: Bobby Bhamra Accounts Advisor: Sandeep Assi (CGA) 905-450-8999 Correspondant: Raghbir Singh Kahlon (Ludhiana), Amoluk Mann (San Jose), Kulwinder Singh (New Jersey), Ragvir Singh (Jalandhar) Registered Office: 7035 Maxwell Rd., Suite#203, Mississauga, ON. L5S 1R5 Ph: 905-673-7666 Fax: 289-206-8611 website: www.punjabstar.com Email: editor@punjabstar.com Annual Subscription Canada:- \$1:00 International:-\$1:50

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਕਫ਼ਨ ਥੰਨ ਕੇ ਤੁਰੇ!

ਬੁੱਧ ਚਿੰਤਨ

ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਵਾਂਗ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਮੁੱਠੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨੀ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਨਿੱਤ ਜਿਥਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇ ਪਤਾ ਵਿਚਾਲੇ ਦਾਇਆਂ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਮੌਤ ਦਾ ਤਾਂਬਾ ਨਾਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਰਬੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਈ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਭੱਠੀ ਤੇ ਬਾਲਣ ਲੋਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹਥਿਆਰ ਉਗਾਏ ਸਨ ਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਾਲ ਭਿੰਨੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਕ ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਭਾਲਦੇ ਬੋਰੇ ਹੋਏ ਫਿਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੜਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਨ। ਹੱਸਦੇ ਵਸਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਜਾਏ ਲਾਵਾਹਿਸ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਕਮਲੇ ਹੋਏ ਅੱਕ ਫਲਾਹੀ ਹੱਥ ਮਾਰਦੇ ਮੁਹਾਜਰ ਬਣ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਨਾਹਾਂ ਭਾਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਸਨ। ਹੱਸਦੇ ਗਾਉਂਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ।

ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਫਿਰ ਇਕ ਇਕ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਗਿਆ। ਜੂਨ 1990 ਵਿਚ ਇਸ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ, ਜਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਚੁੱਕਣਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਲਈ ਮੌਤਾਂ ਵੱਢ ਰਹੀ ਸੀ। ਧਮਕੀਆਂ ਭਰੇ ਖਤ ਤੇ ਫੌਜ ਸਾਹ ਸੁਕਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਤੁਰੀਏ ਨ ਤੁਰੀਏ ਤੇ ਕੀ ਕਰੀਏ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਬੰਦੂਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਭੁੱਲ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਥ ਸੀ? ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁੱਝ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਰ ਕਿੱਥੇ ਖੜਕਦੀ ਸੀ? ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪੱਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਇਥੇ ਅੱਗਾਂ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਪੱਥਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਚੋਖਰੀ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੱਥ ਵਿਚ ਪਾਏ ਵੀ ਰੜਕੇ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਗਿੱਦਰ ਬੰਬਕੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਬੀ ਮਾਰੀ ਜਾਣ। ਹੁਣ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਖੇਰ! ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਏ? ਉਹ ਆਪਣਾ ਹੀ ਬੀਜਿਆ ਵੱਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਨਾਮ ਵੰਡਣੇ ਸਨ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਇਹ ਇਨਾਮ ਸਨ। ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਪਨ ਦੇਣੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਬੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸਨ। ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਕਾਫ਼ਲੇ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਨ। ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਾਲੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਉਥੇ ਵੀ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਖਤਾਂ ਦੀ ਮੱਟੀ ਫਾਈਲ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਜਜ਼ਬਾ, ਲਗਨ, ਹਿੰਮਤ, ਦਲੇਰੀ ਤੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਅ ਸੀ।

ਆਓ ਬੱਚਿਓ ਭੱਜ ਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੇ ਬੁਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਦੇ ਘੰਟੇ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘ ਗਏ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਸ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਸੀ ਪਰ ਧਮਕੀ ਦੇ ਡਰ ਸੀ। ਪਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਦਾ ਗੀਤ 'ਚੰਗਾ ਤਾਰਿਓ ਆਪਾਂ ਫੇਰ ਵੀ ਮਿਲਾਗੇ' ਤੇ ਬਾਅਦ ਸਭ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਕੇ ਜਰਨੈਲ ਵਾਂਗ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚੁੱਪ ਸਨ। ਰਾਤ ਵੇਰ ਇਥੇ ਹੀ ਕੁਕੜਾ ਸੀ, ਡਰ ਅਜੇ ਸੀ ਪਰ ਘੱਟ ਸੀ। ਰਾਤ ਦਾ ਡਰ ਸੀ। ਹਮਲਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਭ ਨੂੰ ਸੁੱਚੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪਾਠ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁੱਢੀਰ ਤਾਂ ਖੋਰ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਥਾਂ ਅਸੀਂ ਲਹਿਰੇ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਈ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵੀ ਸਨ। ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਸੀਰੀਅਲ ਵਿਚ ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਲਾਕਾਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ ਏ ਨਾਅਰਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਾਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਜਾਦੂ ਜਰੂਰ ਵਖੇਰਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਟੇਜ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇੰਨ ਲਗਦਾ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ। ਰਾਤ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਲਾਈਟ ਆਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਗਰਮੀ ਨੇ ਜਾਨ ਕੱਢੀ ਪਾਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅੰਦਰੋਂ ਜਾਲੀ ਵਾਲਾ ਕੁੱਛਾ ਲੈ ਕੇ ਪਏ ਸੀ ਤਾਂ ਆਚਾਨਕ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦੀ ਪਈ ਲਾਈਟ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹ ਸੁਕਾ ਦਿੱਤੇ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤੇ ਬੱਗਾਂ ਪਏ ਸੀ। ਬਾਹਰੋਂ ਕਾਫੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

'ਭਾਮ ਮੈਂ ਮੁਖਾ ਆਂ, ਨੀਲੇ ਏਥੇ ਜੇ? ਬਾਹਰੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। 'ਨਹੀਂ। ਬੱਗਾਂ ਮਸਾਂ ਹੀ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਸੀ। 'ਬੁੱਧ ਸਿਆਂ ਸਿਆਣਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ।' ਉਸ ਨੇ ਮੌਰਾ ਲੈ ਕੇ ਉਚੀ ਦੇਣੇ ਕਿਹਾ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਬੋਲਦਾ ਤਾਂ ਬੱਗਾਂ ਬੋਲਿਆ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਲਾਈਟ ਬੰਦ ਕਰ।' 'ਮੈਂ ਜਾਂ ਬੱਗੂਆ ਵਾਲਾ ਨੀਲੇ ਕਿਥੇ ਜੇ?' 'ਉਹ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦੂਜੇ ਕੋਠੀ ਚ ਪਿਆ ਏ।' 'ਦਾਰ ਜੀ ਆਏ ਏਥੇ ਆ, ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਹੋ ਏਥੇ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿੱਛ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਗਾਰ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਣਾ ਜੇ।' ਬਾਹਰੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ।

ਕਾਬਲ ਕੰਧਾਰ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਮਸ਼ਹੂਰ, ਲਾਚਾਰ ਤੇ ਏਨਾ ਬੇਵੱਸ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ? ਉਸ ਦਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਅਣਸੁਲਝੇ ਪਏ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਡੇ ਆਚਾਰ-ਅਦਾਰੀਆਂ ਚੁੱਪ ਸਨ। ਸਵਾ ਲੱਖ ਨਾਲ ਲੜਣ ਵਾਲਾ ਮਾਦਾ ਕਿਧਰੇ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਉਠਦੇ ਤੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਆਚ ਰਹੇ ਸਨ। 'ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ' ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਭਰਤ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਂ ਕੁੱਝ ਕੁ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਲੜਦੇ ਮਰ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਜੰਗ ਕਿਸ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ? ਇਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਅਣਸੁਲਝਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਜੇ ਕਈ 'ਹਰਿਓ ਬੁਣ' ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੁਖ ਮੰਗਦੇ ਸਨ।

ਇਸ ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਰਮਾ ਰਤਨ, ਡਾ. ਬ. ਸ. ਰਤਨ, ਗੁਰਬਰਨ ਭਾਠਾ ਜੀ, ਹਿਰਦੇਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਰਲੀ ਕੌਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਕੰਵਲੀਤ ਕੌਰ ਚਿੱਲੇ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੀਲੇ, ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਨੀਲੇ, ਕੇਵਲ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਹਰਮੀਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੰਦਨ, ਮਿਸਰਦੀਪ ਭਾਟੀਆ, ਮਦਨ ਵੀਰਾ, ਟੋਨੀ ਬਾਤਿਸ, ਮਰਕਸ ਪਾਲ, ਲਲਿਤ ਬਾਵਾ, ਆਸ਼ਾ ਸਕਲਾਨੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਚੰਕੀਪੰਥੀ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਫਾਜ਼ਲੀ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੁੱਖੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਰਤਨ, ਦਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੀਲੇ, ਮਾਹਿਲਪੁਰ, ਖੰਨਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਕਾਫ਼ਲਾ ਸ਼ਬਦ-ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਿਆ ਸੀ। ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਮਲਜੀਤ ਨੀਲੇ ਨੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਣਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰੋ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਮਾਲਾ ਵਿਚ ਪਰੋ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਗੀਤ 'ਤੇ ਸਾਥ ਦੇ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਲਾਲ ਬੱਗਾਂ, ਜੀਲਾ, ਨੀਲਾ ਤੇ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਡਾ. ਚੌਹ ਸਾਲ ਨਵੇਂ ਲੋਕ ਸੁਣਦੇ ਤੇ ਕਿਰਦੇ ਗਏ। ਪਰ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੀ ਟੀਮ ਪੰਜ ਸਾਲ ਸਿਰ ਸੁਣ ਕੇ ਨਾਲ ਤੁਰਦੀ ਰਹੀ।

ਉਏ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਹੋਣ ਪਿਸ ਰਿਹਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪਿਸਦੇ ਦੇ ਲਈ ਤੁਰੇ ਸੀ ਕਿ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਕਾਜ ਲਈ ਮਰਾਗੇ ਦੇਖੀ ਜਾਊ ਕਾਫ਼ਲਾ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਹਿੱਕ ਬਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਭਰਮ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਾਣਿਆਂ ਤੇ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬੇਕਸੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਵਹਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਇਹ ਦੁਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੁੱਟ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ 'ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਫੁੱਟਾਈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਆਫ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟਰੇਚਰ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵੀ ਫੁੱਟੀ ਗਈ। ਚੰਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ 1935 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਗੁੱਥਵਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ 1953 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਕਈ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ।

ਜੰਮਣਾ ਮਰਨਾ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵੱਸ ਹੈ ਪਰ ਮੌਤ ਦੇ ਬੂਝੇ 'ਤੇ ਖੁਦ ਜਾਣਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਚਾਂਦਨੀ ਕੋਕ ਦਾ ਸਾਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪੁਰ ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਸੰਸਿਆਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਬਦ, ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸੁਰ ਤਾਲ ਦਾ ਬੀਜ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰੇ ਸਨ। ਇਸ ਮਕਤਲ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਕਤਾਰ ਹੈ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਫਰਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਿਸ ਕਾਜ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਕਸਦ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਕੌਮੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਹਿੰਤਾਂ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਮੌਤ ਵੀ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਕੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮੌਤ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਕੇ ਲੰਘਦੀ ਰਹੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ? ਇਹ ਤਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਚੋਂ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਾਫ਼ਲਾ ਸ਼ਬਦ-ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਿਆ ਸੀ। ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਮਲਜੀਤ ਨੀਲੇ ਨੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਣਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰੋ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੱਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਮਾਲਾ ਵਿਚ ਪਰੋ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਗੀਤ 'ਤੇ ਸਾਥ ਦੇ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਲਾਲ ਬੱਗਾਂ, ਜੀਲਾ, ਨੀਲਾ ਤੇ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਡਾ. ਚੌਹ ਸਾਲ ਨਵੇਂ ਲੋਕ ਸੁਣਦੇ ਤੇ ਕਿਰਦੇ ਗਏ। ਪਰ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੀ ਟੀਮ ਪੰਜ ਸਾਲ ਸਿਰ ਸੁਣ ਕੇ ਨਾਲ ਤੁਰਦੀ ਰਹੀ।

ਉਏ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਹੋਣ ਪਿਸ ਰਿਹਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪਿਸਦੇ ਦੇ ਲਈ ਤੁਰੇ ਸੀ ਕਿ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਕਾਜ ਲਈ ਮਰਾਗੇ ਦੇਖੀ ਜਾਊ ਕਾਫ਼ਲਾ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਹਿੱਕ ਬਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਭਰਮ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਾਣਿਆਂ ਤੇ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬੇਕਸੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਵਹਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਇਹ ਦੁਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੁੱਟ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ 'ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਫੁੱਟਾਈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਆਫ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟਰੇਚਰ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵੀ ਫੁੱਟੀ ਗਈ। ਚੰਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ 1935 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਗੁੱਥਵਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ 1953 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਕਈ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ।

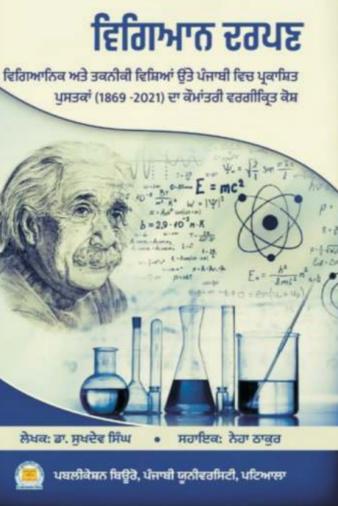
ਉਏ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਹੋਣ ਪਿਸ ਰਿਹਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪਿਸਦੇ ਦੇ ਲਈ ਤੁਰੇ ਸੀ ਕਿ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਕਾਜ ਲਈ ਮਰਾਗੇ ਦੇਖੀ ਜਾਊ ਕਾਫ਼ਲਾ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਹਿੱਕ ਬਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਭਰਮ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਾਣਿਆਂ ਤੇ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬੇਕਸੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਵਹਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਇਹ ਦੁਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੁੱਟ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ 'ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਫੁੱਟਾਈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਆਫ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟਰੇਚਰ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵੀ ਫੁੱਟੀ ਗਈ। ਚੰਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ 1935 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਗੁੱਥਵਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ 1953 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਕਈ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ।

ਚਰਿਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਸਾਥੇ ਹੋਣ ਬਾਲਮੁਖੀ ਮਿਲਣੀ ਕਾਫ਼ਲਾ ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਦਾ ਛਿੱਟਾ ਦੋਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਵਾਉਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੰਦੂਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਗੁਝ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੋਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਫ਼ਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਜਿਲਾ

ਉਏ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਹੋਣ ਪਿਸ ਰਿਹਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪਿਸਦੇ ਦੇ ਲਈ ਤੁਰੇ ਸੀ ਕਿ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਕਾਜ ਲਈ ਮਰਾਗੇ ਦੇਖੀ ਜਾਊ ਕਾਫ਼ਲਾ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਹਿੱਕ ਬਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਭਰਮ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਾਣਿਆਂ ਤੇ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬੇਕਸੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਵਹਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਇਹ ਦੁਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੁੱਟ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ 'ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਫੁੱਟਾਈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਆਫ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟਰੇਚਰ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵੀ ਫੁੱਟੀ ਗਈ। ਚੰਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ 1935 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਗੁੱਥਵਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ 1953 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਕਈ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ।

ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਅਕਸ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਏ, ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨੇਹਾ ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ - 'ਵਿਗਿਆਨ ਦਰਪਣ'

ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖਣ ਦੀ 'ਕਲਾ' ਜਾਂ 'ਵਿਗਿਆਨ' ਨਾਲ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਸੂਚੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਗੁੱਥ ਸੂਚੀ', 'ਪੁਸਤਕਾਵਲੀ', 'ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ' ਅਤੇ 'ਪੁਸਤਕ ਕੋਸ਼' ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਇਹ ਦੁਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੁੱਟ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ 'ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਫੁੱਟਾਈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਬਿਬਲਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਆਫ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟਰੇਚਰ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵੀ ਫੁੱਟੀ ਗਈ। ਚੰਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ 1935 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਗੁੱਥਵਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਗੁੱਥ-ਸੂਚੀ 1953 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਕਈ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ।

ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੀਕ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਸਤਕ ਲੇਖਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ 87% ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀਆਂ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ 13% ਪੁਸਤਕਾਂ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 1992 ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 472 ਪੁਸਤਕਾਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਟ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 1374 ਲੇਖਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੇ ਲੇਖਕ ਪੁਸਤਕ ਹਨ ਅਤੇ ਔਰਤ ਲੇਖਕਾਂ ਕੇਵਲ 163 ਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਫਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਟੈਟਰਨੀ ਐਂਡ ਐਨੀਮਲ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਸੈਂਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਠਿੰਡਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪਟਿਆਲਾ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਪੰਟੀ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਸੁਚਿਨੀਆਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਫਗਵਾੜਾ), ਜੀ. ਐੱਚ. ਜੀ. ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੁਰੂਸਰ ਸੁਧਾਰ (ਛਪਿਆਣਾ), ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹਾਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਜਲੰਧਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਬਿਲਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਜਲੰਧਰ, ਬਾਬਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤ ਮੇਮੋਰੀਅਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪੱਤ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ), ਕਾਮਰੇਡ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਲਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਡਤ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਲਕੱਤਾ, ਆਦਿ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਪਰ ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਲੇਖਕਾਂ ਪੱਖੋਂ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਖੋਜਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਬੜੀ ਲਾਭਦੇਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋਹਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਇੰਚਾਰਜ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਲਵਾਨ ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਉੱਪਰ ਮਹਾਨ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਲਬਰਟ ਆਈਨਸਟਾਈਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

CANADIAN TRUCK TRAINING CENTRE ਤਸੱਲੀਬਕਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ * ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਰਿਟਨ ਟੈਸਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ, * ਰੈਸ਼ ਲੱਭ ਕੇ ਟੇਲ ਦੀ ਵੀ ਗਰੰਟੀ Approved private career college, Training Classes for Air Brakes, Dangerous Goods & Log Book 7270 Torbram Road, Unit 2 & 3 Mississauga (Torbram & Drew) 905-673-7200 416-294-1662

UNIVERSAL MORTGAGES CALL MUNISH TEGI Mortgage Agent Level 1 LIC# M14000011 BROKERAGE LIC# 10039 416-317-3487 Need to refinance or payout an existing mortgage? WE'VE SOLUTION FOR ALL YOUR MORTGAGE NEEDS

ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੰਡ ਬਰੋਪਟਨ, ਕੇਨੇਡਾ +1 647-567-9128

ਲੇਬਰ ਰੂਮ

ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਸਦੀ ਚੀਕ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਭਰ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਅੱਖ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਦਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਤਾਂ ਪਾਥਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਨੇਪੇ ਦੀ ਪੀੜ ਵਿੱਚ ਤੜਪਦੀ ਹੋਈ ਔਰਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਿਕਲਣੀ ਵੀ ਬੰਦ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਜਿਹਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਰੱਬ ਦਾ ਰੂਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਰੂਪ ਉਸਦੀ ਪੀੜ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਨੇਪੇ ਦੀ ਪੀੜ ਸਹਿਣ ਵਾਲੀ ਉਹ ਔਰਤ 21-22 ਸਾਲ ਦੀ ਕੁੜੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੰਨਾ ਖੂਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਵੱਡੇ ਡਾਕਟਰ ਮੈਡਮ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਪੀੜੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਹਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਾ ਪੀੜ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਲੇਬਰ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਸਿਰਫ ਦਰਦ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਮੈਡਮ ਦਬਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੀ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਦਰਦ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਨਰਸ ਉਸਨੂੰ ਦਬਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜਾਂਦੇ ਸਵਾਦ ਲੈਣੀ ਸੀ ਤੇ ਕੋਝਾ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ ਹੱਸਦੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਜੱਚਾ ਬੱਚਾ ਵਾਰਡ। ਇੱਕ ਆਮ ਜਿਹੀ ਦਿਸਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਜਨੇਪੇ ਦੀ ਪੀੜ ਨਾਲ ਬੋਹਲ ਲੇਬਰ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਪਈ ਵਿਲਕ ਰਹੀ। ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜੇ ਆਏ ਨਹੀਂ। ਸਵਾਣੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ ਨਰਸ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਝਗੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਰਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸ ਬੋਹਲ ਔਰਤ ਨਾਲ ਨੂੰ ਡਾਟ ਡਾਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, "ਆਖਿਰ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਲੇਬਰ ਰੂਮ ਸਿਰ ਤੇ ਚੌਕਿਆ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਤੂੰ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਜੋ ਬੱਚਾ ਜੰਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਹੋਣਾ।" ਜਨੇਪੇ ਦੀ ਪੀੜ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਵੱਡੀ ਡਾਕਟਰ ਅੱਜੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਪਰ ਕੁਝ ਪੀੜੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਰੂਰ ਉੱਥੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹਾਸਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨੇਪੇ ਦੀ ਪੀੜ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਔਰਤ ਦੀਆਂ ਲੋਰਾਂ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਪੀੜੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦੂਸਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਚੀਰਾ ਲਾਉਣਾ ਪੈਣਾ। ਦੂਸਰੀ ਅੱਗੋਂ ਹਾਮੀ ਭਰਦੀ ਹੈ ਹਾਂ ਹਾਂ ਲਾ ਦੇ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੁੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਜਨੇਪੇ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਜੀਕਲ ਬਲੈਡ ਨਾਲ ਚੀਰ

ਭਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਹਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਾ ਪੀੜ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਲੇਬਰ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਸਿਰਫ ਦਰਦ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਮੈਡਮ ਦਬਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੀ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਦਰਦ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਨਰਸ ਉਸਨੂੰ ਦਬਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜਾਂਦੇ ਸਵਾਦ ਲੈਣੀ ਸੀ ਤੇ ਕੋਝਾ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ ਹੱਸਦੀ ਹੈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ

50 ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਸੁਨਾਰੀਆ ਜੇਲ੍ਹ ਪਹੁੰਚਿਆ ਰਾਮ ਰਹੀਮ, ਹੁਣ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਮਿਲੇਗੀ ਪੈਰੋਲ

ਸਾਧਵੀ ਯੋਨ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਫਤਰਪਤੀ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਲਾਮਤ ਪਿੱਛੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 50 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਯੂਪੀ ਦੇ ਬਰਨਵਾ ਆਸ਼ਰਮ ਤੋਂ ਸੁਨਾਰੀਆ ਜੇਲ੍ਹ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 5 ਵਜੇ ਰੋਹੜਕ ਜੇਲ੍ਹ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਨੇ 19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 50 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਜਾਂ ਫਰਲੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਕ ਆਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ।

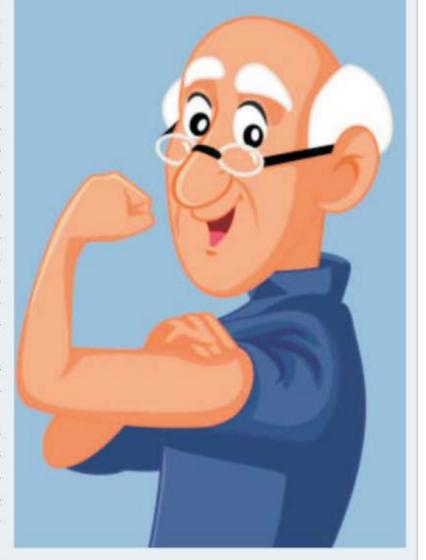
ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕੁੱਲ 184 ਦਿਨ ਭਾਵ ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪੈਰੋਲ ਅਤੇ ਫਰਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 184 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 50 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 234 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਫਟਕਾਰ ਲਗਾਈ ਸੀ।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਲੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਿਰ ਇਸ 'ਤੇ ਹੰਗਾਮਾ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿੰਨੇ ਹੋਰ ਕੋਈਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ।

ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿੰਨੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 3 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁਣ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਿਸਤ - 46 ਮੈਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?

ਆਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਚਰ ਤੇ ਸਿਗਨੇਚਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਬਣ ਜਾਣ ਵੇਰ ਬਦਲਦੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਇਕ ਵਾਰ ਬਣ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰ ਬਦਲਦੇ ਨਹੀਂ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਅਸਰ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਕਬੂਲਦਾ ਹੈ, ਖਰਬੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਖਰਬੂਜਾ ਰੰਗ ਫੜਦਾ ਹੈ, ਜੈਸੀ ਸੰਗਤ ਵੈਸੀ ਰੰਗਤ ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਵੀ ਆਮ ਸੁਣੀਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹਨਾਂ ਉਕਤ ਕਹਾਵਤਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਰ ਨੂੰ ਚੋਰ ਅਤੇ ਸਾਧ ਨੂੰ ਸਾਧ ਹੀ ਦਿਖਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਰਫਤਾਰ, ਗੁਫਤਾਰ ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਮਾਪ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਉਕਤ ਮਾਪਡੰਡ ਵੀ ਦਰਅਸਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਹੀ ਅਗਲਾ ਪਾਸਾਰ ਹੈ।

ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਮੰਦੇ ਪੱਖੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਗੂਠੋਂ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਗਲੀ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀ ਜੰਟ ਸਿਗਨੇਚਰ ਬਦਲ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨੇਚਰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਸੋਚਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਦਲ ਦੇਂਦੇ ਹਨ।

ਗੱਲ ਸੋਚ ਦੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹਾਂ, ਕੁੱਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਇਕੱਠਤਾ ਜਰੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਅਲੋਕਾਰੀ ਗੱਲ ਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਸੋਚ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਾ ਹੀ ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਚੰਗੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਜੋ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਤੇ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਆਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟੇ ਖੁਸ਼ਬੋ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਚ ਲਟਕਦੀਆਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿ ਆਵੇਗੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਸਰਕਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਚਹਾਣ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਵਿਚੁੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੁਣ ਪਹਿਨ ਕੇ ਜੇਬ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥੇ ਲਗਾਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਦਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਘੱਟੋ ਤੋਂ ਗਏ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਗਏ ਉੱਤੇ ਸਾਲ ਖਾ ਕੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਕਿੱਚ ਨਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਮੰਦੇ ਪੱਖੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਗੂਠੋਂ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਗਲੀ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀ ਜੰਟ ਸਿਗਨੇਚਰ ਬਦਲ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨੇਚਰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਸੋਚਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਦਲ ਦੇਂਦੇ ਹਨ।

ਗੱਲ ਸੋਚ ਦੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹਾਂ, ਕੁੱਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਇਕੱਠਤਾ ਜਰੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਅਲੋਕਾਰੀ ਗੱਲ ਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੋ ਗੱਲ ਸੋਚ ਤੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਗੱਢ, ਇਕੋ ਗੱਲ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਸਮਾਂ ਤੇ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਆਪਣੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਰਹੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਸੂਰਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਪਾਉਣ ਕਰੀਆਂ ਤੇ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਵਗੇਰਾ ਵੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ, ਸਧਾਰਨ ਪਹਿਰਾਵਾ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਜਚੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨਿੱਖਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਵੇਗੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਸਰਕਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੰਗ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਬਾਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵੱਲ ਬਣਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟੇ ਖੁਸ਼ਬੋ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਚ ਲਟਕਦੀਆਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿ ਆਵੇਗੀ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਸਰਕਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਚਹਾਣ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਵਿਚੁੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੁਣ ਪਹਿਨ ਕੇ ਜੇਬ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥੇ ਲਗਾਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਦਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਘੱਟੋ ਤੋਂ ਗਏ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਗਏ ਉੱਤੇ ਸਾਲ ਖਾ ਕੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਕਿੱਚ ਨਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪੁਸਤਕ ਰੀਵਿਊ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ: ਦਾ ਸੇਵੀਅਰ ਔਫ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਵੈਲਿਊਜ਼

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ : ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੁਹਾਲੀ
ਮੁੱਲ : 495 ਰੁਪਏ, ਸਫੇ : 230
ਸੰਪਰਕ : 94630-62603

ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਕਾਮਾ ॥
ਯੀਨੋ ਬੜੇ ਕਲੂ ਮਹਿ ਸਕਾ ॥
ਸਾਧਨ ਹੋਇ ਇਤੀ ਸਿਨਿ ਬਰੀ ॥
ਸੀਸੁ ਦੀਵਾ ਪਤੁ ਸੀ ਨ ਉਚਰੀ ॥੧੩॥
(ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ)

Sri Guru Tegh Bahadur

The Saviour of Democratic Values

Dr. Arvinder Singh

ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ 'ਧਰਮ' ਹੋਣ ਸਾਕਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ। ਧਾਰਮਿਕ ਇਕਾਗਰਤਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤਖ਼ਤ, ਤਿਆਗ ਤੇ ਵੈਰਾਗ ਦੀ ਮੂਰਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ 1664 ਤੋਂ 1675 ਈਸਵੀ ਦੌਰਾਨ ਬਾਣੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 15 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ 59 ਸ਼ਬਦ, 57 ਸਲੋਕ, ਦਸ ਮ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦਾਮਦੀ ਬੀੜ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਸਤ, ਜੋਸ਼ਾਵੰਤੀ, ਬਿਲਾਵਲ, ਸਾਠ ਗਾਂ, ਸੌ ਰਠ, ਧਨਾਸਰੀ, ਤਿਲੰਗ, ਟੋਡੀ ਅਤੇ ਮਾਰੂ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਣੀ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਮਨ, ਸਾਧੋ, ਮਾਣੀ, ਸੱਤੋ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੈ-ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਕੌਕੱਤ, ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ

ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹਸਿਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਨਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਅੰਤਰ-ਧਰਮ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਵੱਡੇ

GTA Plumbing & Electrical Supplies
Plumbing & Electrical Supplies

ONE STOP SHOP FOR ALL PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLIES

- * Potlight for sale \$8 (min. order 60 pcs.)
- * Shower door \$285, * Shower base \$180
- * 1/2 wire on sale \$110, * Toilets on sale \$100
- * Faucets on sale starting from \$30
- * 24" Vanity with Quartz Top \$200
- * 30" Vanity with Quartz Top \$220
- * 36" Vanity with Quartz Top \$250
- * Range Hood for Sale \$250
- * Electrical wire, plugs, switches * Pot lights, LED bulbs
- * Toilet Sets, Washroom Vanities * Kitchen & Washroom Faucets
- * Range Hoods and many more

Moen, American Standard Pfister, Faucets, ABS, Copper and all type of fitting

905-792-0036
18 Strathearn Ave South A, Unit#25-27 Brampton (Steeles & Dixie)

ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰ

ਹਰਬਲ ਵਿਆਗਰਾ:-ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਦਾ ਦੇਸੀ ਨੁਸਖਾ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਨਸ਼ਾ ਫੁੜਾਓ
ਸ਼ਰਾਬ, ਅਫੀਮ, ਪੋਸਤ, ਭੁੱਕੀ ਆਦਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਬਗੈਰ ਤਕਲੀਫ਼ ਤੋਂ ਫੁੱਡਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ
ਮਾਹਵਾਰੀ ਅੱਗੇ/ਪਿੱਛੇ ਆਉਣੀ, ਪਾਣੀ ਪੈਣਾ, ਲੁਕੋਰੀਆ, ਗਰਭਪਾਤ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਦਾ ਇਲਾਜ ਧਾਤ, ਸੁਪਨਦੋਸ਼, ਨਾਮਰਦੀ ਆਦਿ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਸਿਰ ਦਰਦ, ਲੱਕ ਦਰਦ, ਪਿੱਠ ਦਰਦ, ਗੋਡਿਆਂ ਆਦਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਦਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਇਲਾਜ
ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਇਲਾਜ
ਚੰਬਲ, ਦਦਰੀ, ਸ਼ੁਪਾਕੀ, ਐਲਰਜੀ, ਵਾਲ ਝਵਨੇ, ਐਗਜ਼ੀਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ASK Mortgage Ltd.

Business Loan
Credit Line
Truck/Taxi Loan
New Immigrant Package

416-366-1234
Jaswinder Khosa
416-894-9400
1332 Khalsa Drive Unit 12

PH: 416-425-0138
514-632-0138

ਕੰਮ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ, ਘਰ ਕਲੇਸ਼, ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ? ਤਾਂ ਵੀ ਮਿਲੇ

ਨੋਟ: ਸਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੇਸੀ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

Solve Your Life Problems with Easy Opay & Lucky Stone, Book and Appointment Today!

ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ

ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਕੀ-ਕੀ ਤਰੀਕੇ ਫਾਲੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਟੈਂਸ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡਾਇਟਿੰਗ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਫਾਲੋ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀਏ ਕਿ ਫਲ ਨਾਲ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਓਗੇ ਪਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਫਲ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਫਲ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ ਜੋ ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਟੇਸਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਲਡ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ ਦਾ ਸੁਆਦ ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਖੱਟਾ-ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਇਹ ਬੇਰੀ ਭਾਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹੋਲਦੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਕਿਨ ਲਈ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਊਟ੍ਰੀਐਂਟਸ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੀ ਬਾਡੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਡੀਅਮ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਵਾਈਬਰ, ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਡੀ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਸਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ ਵਿੱਚ ਕੈਲੋਰੀ ਕਾਊਂਟ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਟ ਲਾਸ ਤੇ ਡਾਇਟੀਜ਼ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। 100 ਗ੍ਰਾਮ ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ 33 ਕੈਲੋਰੀ ਕਾਊਂਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦਹੀ ਤੇ ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰ ਜਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਦਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਪਾਚਣ ਹੋਲਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਬਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਫਾਈਬਰ ਸਾਡੇ ਪੇਟ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਓਵਰਹੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ ਤੇ ਓਟਸ
ਆਪਣੀ ਚਰਚੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਓਟਸ ਨੂੰ ਖਾਧੇ ਹਨ। ਓਟਸ ਦਾ ਟੇਸਟ ਚੰਗਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਨਾਲ ਹਿਚਕਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਓਟਸ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਟੇਸਟੀ ਹੋਵੇਗਾ ਸਗੋਂ ਭਾਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਗੰਦੇ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਨੂੰ ਛਾਣਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਏ ਅਜਵਾਇਨ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਮੋਟਾਪਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਦੂਰ

ਅੱਜ ਦੀ ਰੁਝੇਵੀਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਪਣਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਲੋਕ ਦਿਲ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ 'ਚ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਅਸਰਦਾਰ ਮਸਾਲਾ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਰਸੋਈ 'ਚ ਪਾਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਜਵਾਇਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਸਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਾਚਨ, ਗੈਸ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਚ ਕਾਰਗਰ ਹੋ ਸਕੇ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਵਾਇਨ ਨੂੰ ਔਸਥੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਂਟੀਆਕਸੀਡੈਂਟ, ਵਾਈਬਰ, ਵਿਟਾਮਿਨ, ਮਿਨਰਲਸ, ਐਂਟੀ-ਇੰਫਲੇਮੇਟਰੀ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਹਤ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਓ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ।

ਅਜਵਾਇਨ ਖਾਣ ਦੇ ਫਾਇਦੇ
ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੋ: ਅਜਵਾਇਨ ਵਾਈਬਰ ਅਤੇ ਪੋਲੀਅਨਸੈਚੁਰੇਟਿਡ ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਵਾਇਨ ਵਿੱਚ ਸਿਮਵਾ ਸਟੈਟਿਨ (ਇੱਕ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ-ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੇਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪਾਓ ਛੁਟਕਾਰਾ: ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਅਕਸਰ ਐਸੀਡਿਟੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਅਜਵਾਇਨ ਖਾਓ। ਅਜਵਾਇਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੰਤ ਐਸੀਡਿਟੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰ ਘਟਾਓ: ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਲੋਕ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਅਜਵਾਇਨ ਦਾ ਪਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਵਾਇਨ ਦਾ ਪਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੈਟਾਬੋਲਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭੋਜਨ ਜਲਦੀ ਜਜ਼ਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਪੀਣ ਨਾਲ ਫੈਟ ਬਰਨ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

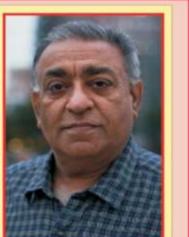
ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਰੱਖੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਵਾਨ

“ਵਿਸ਼ਵ ਬ੍ਰੇਨ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਵੀਕ 2024 ਦਾ ਥੀਮ ਹੈ- ‘ਬੁਸਟ ਯੂਅਰ ਬ੍ਰੇਨ’ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਸਟੈਂਡੀ ਮੁਤਾਬਿਕ 41% ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿਊਰੋ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਵਿਕਾਰ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2050 ਤੱਕ ਅੰਕੜਾ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਹੋਲਡ ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਹੈ” - ਅਨਿਲ ਪੀਰ, ਕਾਲਮਨਿਸਟ, ਬੈਰਾਪਿਸਟ, ਹੋਲਡ ਐਜੂਕੇਟਰ ਅਵਾਰਡ ਵਿਜੇਤਾ, ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਟੀਵਿਸਟ

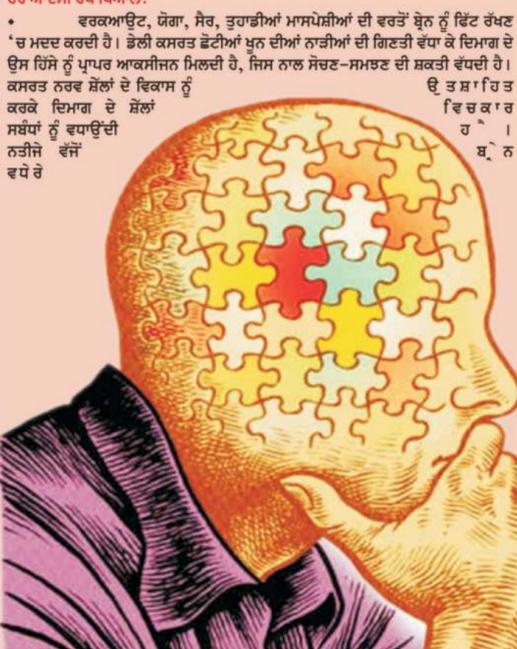
ਹੋਲਡ ਮੀਡੀਆ ਕੋਨੇਡਾ : ਵਿਸ਼ਵ ਬ੍ਰੇਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵੀਕ 2024 ਦੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਹਰ ਉਮਰ ‘ਚ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਐਕਟਿਵ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਅਵੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਬ੍ਰੇਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹਰ ਦਿਮਾਗ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਿਮਾਗੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਸਾਂ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਵੇਂ ਕਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੈੱਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਤੰਤੂ ਵਿਗਿਆਨਕ “ਪਲਾਸਟਿਕਿਟੀ” ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਸਟੈਂਡੀ ਮੁਤਾਬਿਕ 41% ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿਊਰੋ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਵਿਕਾਰ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2050 ਤੱਕ ਅੰਕੜਾ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਹੋਲਡ ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਇੰਕੁਬੇਟਰ ਕਾਰਨ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਦਿਮਾਗੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰਾਹੀਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੁਸ਼ਲ, ਪਲਾਸਟਿਕ ‘ਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੇਲੀ ਕਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰਕ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬੁਝਦ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਐਕਟਿਵ ਰੱਖੋ। ਹੱਥੀਂ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬੁਝਦ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸੁਲਝਾਓ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ, ਡਰਾਈਂਗ ਅਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਗੈਰਾ ਕਰਦੇ ਰਹੋ।
- ਪੋਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ‘ਚ ਮੌਸਮੀ ਤਾਜ਼ੀ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫੱਲਾਂ ਦਾ ਸੂਪ, ਜੂਸ, ਗਿਰੀਦਾਰ ਫੱਲ, ਮੱਛੀ, ਅਸੰਤ੍ਰਿਪਤ ਤੇਲ, ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਵਰਗਾ ਰੂਟੀਨ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰੋ। ਰੋਟੀ ਘੱਟ, ਸਲਾਦ-ਸਬਜ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਓ। ਸੋਚਣ-ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੰਕ-ਫੂਡ ਬ੍ਰੇਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਸੁਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੇ ਰੋਗੀ ਸਰੀਰਕ-ਮਾਨਸਿਕ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਅਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਡਾਕਟਰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ‘ਚ ਰੱਖੋ। ਹਾਈ ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਚੰਗਾ ਸੋਚਣ ‘ਤੇ ਸਰੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ‘ਚ ਇੱਕਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਬਲੱਡ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ‘ਚ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਡਿਮੋਸ਼ੀਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਰੋਗੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਵਾਈ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰੇ।
- ਸਰੀਰ ਦਾ ਵੱਧਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰਾਲ ਬ੍ਰੇਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ‘ਚ ਰੱਖੋ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਲ ‘ਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
- ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਵੱਧਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਨ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਦੋਵੇਂ ਖਤਰੇ ‘ਚ ਹਨ। ਅਲਕੋਹਲ ਦੇ ਸੇਵਨ ‘ਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੋਂ।
- ਹੋਲਦੀ ਬ੍ਰੇਨ ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫਾਲਤੂ ਦੇ ਸਟ੍ਰੈਸ ‘ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਡੇਲੀ 7-8 ਘੰਟੇ ਦੀ ਨੀਂਦ ਲਵੋ। ਚੰਗੀ ਸਲੀਪ ਸਰੀਰ ‘ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਝ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।
- ਆਪਣਾ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧ ਡਿਮੋਸ਼ੀਆ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਉਮਰ ਵੱਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

Anil Dheer
Columnist, Alternative Therapist, Social Activist, Health Educator Award winner, Certified in: GNT Diseases 2023 (W.H.O) Air Pollution n Health 2023 (W.H.O) Monkey-pox Virus: Health Emergencies programme (W.H.O) PHR-LINCEP Covid Variants-Vaccine-specific resources & IPC (W.H.O)

ਵਰਕਆਊਟ, ਯੋਗਾ, ਸੈਰ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡੇਲੀ ਕਸਰ ਡੇਟੀਆਂ ਖੁਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਾ ਕੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰ ਆਕਸੀਜਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੋਚਣ-ਸਮਝਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਨਰਵ ਸੈੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰ 'ਚ ਵੱਧਾਉਂਦੀ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਧੇਰੇ

TOPLINK
LOAN & LEASING INC.

Services: Truck Finance, Trailer Finance, Heavy Equipment Finance, Pre-Owned Inventory

LOCATIONS:

#14 - 6965 Davand Drive
Mississauga, ON L5T1Y6
Tel: (905) 565-8666,
Email: info@toplinkloanandleasing.com

#205 - 31549
South Fraser Way
Abbotsford, BC V2T 4A3
Tel: (778) 716-8667

2040 Logan Avenue
Winnipeg,
MB R2R 0H9
Tel: (204) 480-9600

AZ DRIVERS & OWNER OPERATORS NEEDED

ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਏ ਜੈਡ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਓਨਰ ਐਪਰੇਟਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

Call: **Balkar, Harry** 905-791-3090

Hunter Express Ltd
1940 Steeles Ave., E.
Brampton, ON
Toll Free: 1-866-659-2300
www.hunterexpress.ca

- * Competitive Pay Rates
- * Steady Work
- * Dedicated Run
- * Satellite Dispatch
- * Safety Bonus

RESIDENTIAL OR COMMERCIAL REAL ESTATE NEEDS

ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਘਰ ਹੋਵੇ, ਵਿਓਪਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਹੋਵੇ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨਿੱਜਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

KULWINDER NIJJAR
Sales Representative
Dir: 416-508-1340

HomeLife Miracle Realty Ltd. Brokerage,
Independently owned & operated
Ph: 905-454-4000

BRAMPTON Ph.: (905) 450-2828

TV & APPLIANCES

6
Months
Financing
Available

All collections : Audio Systems and Radios, Beverage Centers, Computer Monitors, Cooktops, Dishwashers, Dryers, Freezers, Home Audio, Home Speakers, Home Theater Projectors, Kitchen, Kitchen Sets, Laundry, Laundry Centers, Laundry Pedestals, LED TV, Microwave Ovens, Wall Ovens, Portable Speakers, Ranges, Ranges, Refrigerators, Small Home Appliances, Sound Bars, Warming Drawers, Washers, Wine Storage.

801 BOVAIRD DR W, BRAMPTON, ON L6X 0T9

ਰਾਸ਼ੀਫਲ

ਮੇਘ : ਇਲ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਹੈ ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਇਲ ਤੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਦਬਾਅ ਪਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸੋਚੋ ਜੋ ਅੰਜ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਵੋ। ਅੰਜ ਇਕ ਪੱਕਾ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵਚਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਲਵੋ। ਬਾਹਰੀ ਯਾਤਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਖਾਸ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬੜੀ ਜਿਗੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੁੱਧ : ਕੰਮ ਦਾ ਤਨਾਵ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਵਜਾਹ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਕਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਨ ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦੀ ਸਲਹਾਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਜਥਨ ਮਨਾਉ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸੁਰਿਹਤ ਬਣੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਨਹਾ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕੰਮ ਦਾ ਸਿਹਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਉ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੀ ਹੁਣੇਵਾਂ ਬਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅੰਜ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਪਸੰਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੋਗੇ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵੱਲ ਖੋਚ ਨਾ ਪਾਉ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਸ਼ਿਵ : ਤਨਾਵ ਦਾ ਬਿਮਾਰ ਤੇ ਖਰਾਬ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮੀਤੀ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਉਸਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਅੰਜ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਿਆਰ ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਅਣਚਾਹੇ ਤਣਾਵ ਤੇ ਬਚੋ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਪਿਆਰ ਹੀ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਛੋਟਖਾਨੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਕਰੀਬੀ ਸਬੰਧ ਅੰਜ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣਾ ਪਰੰਤੂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੋਗੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਜ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪਾਸਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨਾਂ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਰਕ : ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾਉ। ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਛਾ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਉ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਮਾਲਕ ਅੰਜ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਨ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਵਿਚ ਉਲਾਸ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਤੁਹਾਡੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਹਿਸ਼ ਖਾਤ ਦਰਸ਼ਕ ਨਾ ਬਣੋ। ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚੋ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅੰਜ ਖੇਤ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅੰਜ ਤੁਹਾਡੀ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅੰਜ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਸੋਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਖਬਰ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅੰਜ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਜਾ ਵਿਚ ਗਤਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿੰਘ : ਸਦੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਚੋ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਅਵੇ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਹੋਏ ਮਾਲਕ ਹੋਰ ਘੱਟ ਫੋਟੋ ਏਟਿੰਗ ਉਹ ਖਰਚ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਭਾਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਜ ਦੇ ਦਿਨ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੀਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੀ ਤਰਫ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੋਗੇ। ਸਮਾਂ, ਕੰਮ-ਕਾਰ, ਪੈਸਾ, ਦੇਸਤ, ਪਿਆਰ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਭ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਸਾਰੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਜੋ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਾਪਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ ਨੂੰ ਲੋਕੀਂ ਨੇਤੀਜੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਨਿਵਾਸੀ ਅੰਜ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਅੰਜ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਸੋਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਅੰਜ ਬ੍ਰਾਇਟ ਦੁਨੀਆਂ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਦੇਵੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੋਗੇ।

ਕੰਨਿਆ : ਅੰਜ ਦਾ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਅੰਜ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲੋ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਬੋਲੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬੜੀ ਜਿਗੀ ਬਾਜ਼ੀਰ ਦਿਨਭਰ ਖਿਚ ਕੇ ਵੱਡੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਨਾਵ ਦੇ ਪਲ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤੋਅ ਕੀਤੇ ਬਜ਼ਟ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਵੋ। ਅਜਿਹੇ ਦੇਸਤਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਉ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੰਜ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਜਾਂ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਪਿਆਰ ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਕੋਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੰਜ ਦੇ ਦਿਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਵਿਅਸਤ ਰਹੋਗੇ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਸਿਰਫ ਸਮਝੋਤੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਜ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਘਟਨਾ ਸੀ।

ਤੁਲਾ : ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰੋ ਅਤੇ ਇੱਛਕ ਫਲ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ। ਇਨਾਂ ਨਾਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਕੀ ਦੀ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਘੜੀ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ। ਅੰਜ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਤਾਇਆ ਸਮਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਚ ਉਜਰਾ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਮੁਨੋਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਆਇਆ ਬਦਲਾਅ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੁਖੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਅਹਿਮ ਪੁੱਜੇਕਿਤ ਸਿਸ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਰੁਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਦਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੋ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਖਾਲੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਜ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੁੱਧ : ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਸੁਕਾਵੇਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਰੀਰ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਾ ਜਾਂ ਨਾਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਦੇ ਬਿਨੀਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਦੇਸਤ ਮਿਲਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਜ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮਨੋਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕੀ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਸਮਾਂ, ਹਵਨ, ਪੁਜਾ ਪਾਠ ਆਦਿ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਜ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਆਤਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਧਨੁ : ਤੁਸੀਂ ਭਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਿਆਰ ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਅਣਚਾਹੇ ਤਣਾਵ ਤੇ ਬਚੋ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਪਿਆਰ ਹੀ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਛੋਟਖਾਨੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਕਰੀਬੀ ਸਬੰਧ ਅੰਜ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣਾ ਪਰੰਤੂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੋਗੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਜ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪਾਸਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨਾਂ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਰਕ : ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾਉ। ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਛਾ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਉ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਮਾਲਕ ਅੰਜ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਨ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਵਿਚ ਉਲਾਸ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਤੁਹਾਡੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਹਿਸ਼ ਖਾਤ ਦਰਸ਼ਕ ਨਾ ਬਣੋ। ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚੋ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅੰਜ ਖੇਤ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅੰਜ ਤੁਹਾਡੀ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅੰਜ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਸੋਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਖਬਰ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅੰਜ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਜਾ ਵਿਚ ਗਤਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿੰਘ : ਸਦੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਚੋ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਅਵੇ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਹੋਏ ਮਾਲਕ ਹੋਰ ਘੱਟ ਫੋਟੋ ਏਟਿੰਗ ਉਹ ਖਰਚ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਭਾਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਜ ਦੇ ਦਿਨ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੀਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੀ ਤਰਫ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੋਗੇ। ਸਮਾਂ, ਕੰਮ-ਕਾਰ, ਪੈਸਾ, ਦੇਸਤ, ਪਿਆਰ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਭ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਸਾਰੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਜੋ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਾਪਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ ਨੂੰ ਲੋਕੀਂ ਨੇਤੀਜੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਨਿਵਾਸੀ ਅੰਜ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਅੰਜ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਸੋਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਅੰਜ ਬ੍ਰਾਇਟ ਦੁਨੀਆਂ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਦੇਵੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੋਗੇ।

ਕੰਨਿਆ : ਅੰਜ ਦਾ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਅੰਜ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲੋ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਬੋਲੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬੜੀ ਜਿਗੀ ਬਾਜ਼ੀਰ ਦਿਨਭਰ ਖਿਚ ਕੇ ਵੱਡੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਨਾਵ ਦੇ ਪਲ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤੋਅ ਕੀਤੇ ਬਜ਼ਟ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਵੋ। ਅਜਿਹੇ ਦੇਸਤਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਉ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੰਜ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਜਾਂ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਪਿਆਰ ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਕੋਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੰਜ ਦੇ ਦਿਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਵਿਅਸਤ ਰਹੋਗੇ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਸਿਰਫ ਸਮਝੋਤੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਜ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਘਟਨਾ ਸੀ।

ਤੁਲਾ : ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ

ਨਿੱਖਰੀ ਜਵਾਨੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਹਾਰ ਰੁੱਤ

ਬਰ ਹੁਣ ਇਸ ਰੁੱਤੋਂ ਅਸਮਾਨ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਖਰੀ ਜਵਾਨੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਹਾਰ ਰੁੱਤ

ਸ਼ੱਕਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਹਾਵਣੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਧੇਰੇ ਗਰਮੀ, ਨਾ ਵਧੇਰੇ ਸਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਰਖਤਾਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹੇ ਪੱਤੇ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਿੱਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਪੌਣਾ-ਪੌਣਾ ਅਤੇ ਡਾਲੀ-ਡਾਲੀ ਸਭ ਖਿੱਚ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਬਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਤੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸੁੱਕੀ ਪਈ ਬਨਸਪਤੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹਰਿਆਲੀ ਸਦਕਾ ਟਹਿਕ ਉੱਠਦੀ ਹੈ।

ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕੁਰਬਲਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤੇ ਡੁੱਟਣ ਨਾਲ ਟਾਹਣੀਆਂ ਹਰਿਆਵਲ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਛੀ ਆਪਣੇ ਆਲੂਣੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਜਣਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਡੀਲਾ-ਡੀਲਾ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਰੋਣ ਬਸੇਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਖਿਤੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਬਹਾਰ ਸਦਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਸ਼ਹਿਦ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਤਿੱਤਲੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਣਕਾਂ ਨਿਸਰਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਅੱਬਾਂ ਨੂੰ ਖੂਹ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਪੀਲੇ ਫੁੱਲ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁੱਕੇ ਰਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਝਾਤੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬੋਹੰਦ ਸੋਹਣੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਇਲ ਵੀ ਮਸਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁਉ-ਕੁਉ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਚੰਗਿਰਦੇ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤਮਈ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਲੱਗਣ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਇਲ ਕਾਵਾਂ

ਸਰ੍ਹੋਂ ਅਲੋਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰੁੱਤ ਨੂੰ ਪੁਜਨ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਖੇਡਿਆਂ ਭਰਬੂਰ ਇਸ ਰੁੱਤ ਨੂੰ ਰੁੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੰਢੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਸਾ-ਕੋਸਾ ਨਿੱਘ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਵਾ ਵੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਸੁਬਰਾ ਅਸਮਾਨ ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਦੇ ਗੁਮਾਨ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਮਦਮਸਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਸਰਦੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਬਦਲਾਅ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਰਖਤਾਂ ਤੇ ਫੁੱਲ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਲਾਂ ਦੇ ਦਰਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਧ ਪੇਟ ਦੇ

ਨੂੰ ਚਿਤਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਤ ਦੁਲਹਨਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁਜਦੀ ਹੋਈ ਜੰਨਤ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰੁੱਤ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਖੂਬਹਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਅੰਬਰ ਫੁੱਰਦੀਆਂ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਸੀਆਂ, ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਉਪਰ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ, ਟੋਬੀਆਂ-ਮੋਚੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਰਫ ਖਰਟ ਨਾਲ ਸੁੱਧ ਪਾਣੀ ਭਰਿਆ ਵਿੱਚ ਚੁੱਧ ਚਿੱਟਾ ਉਪਰੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਰ ਪਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦਾ ਹੋਇਆ ਅਨੋਕਾਂ ਅਕਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਵਾਨੀ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਜੰਨਤ ਦਾ ਆਸ਼ਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਬਿਖਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿਕ, ਫੁੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਡੋਇਆਂ ਦੀ ਗੁਨ-ਗੁਨ, ਅਸਮਾਨੀ ਉੱਡਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਜੀਵ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬਿੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਦੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਸੀਨਾ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਵਾਧੂ ਮਾਸ ਰੋਮਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਖੂਨ ਦਾ ਵਹਾਅ ਵੀ ਸੁਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਪਾਲਾ ਘਟੇ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਨਸਾਨੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਵਾਧੂ ਮਾਸ ਝੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੁਚੇਂਦੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦਾ ਵਹਾਅ ਤੌੜ ਹੋ ਜਾਣ ਸਦਕਾ ਮਨੁੱਖ ਨਵੀਂ ਫੁਰਤੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਨਿਰੋਗਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹਾਰ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ਨ
94179 - 15875

ਜਦੋਂ ਨਾਇਕ ਦਾ ਅਪਹਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

(ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ 'ਕਾਮਰੋਡ ਬਨਾਮ ਸਿੱਖ' ਮਸਲਾ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ। ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਮ ਭਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਮੇਰਾ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ-ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਧਰੇ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਦੇਖਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਾਰਥਕ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। -- ਲੋਕ)

ਵੱਧ-ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਧ-ਵੱਧ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਖ਼ਸੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ-ਪੀੜਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸਿਆ, ਬਿਆਨਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਤਰੀਕੇ ਆਪਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਤੇ ਜਲਮ ਝੱਲੇ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਵੀ ਹੋਏ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਬਰ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੀੜੇ ਤੇ ਨਪੀੜੇ ਵੀ ਗਏ, ਕੁਰਬਾਨ ਵੀ ਹੋਏ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕ-ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਥਾਂ ਬਣਾ ਲਈ। ਜਨਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰ, ਆਗੂ, ਨਾਇਕ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੋਸ਼ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਆ ਪਾਣੀ ਕਾਲ

ਆਣ ਸਮਝਣ ਲੱਗੀ। ਲੋਕ-ਮਨ ਵਿੱਚ ਬੀਜੇ ਹੋਏ ਇਹ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਬੀਜ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਵੰਗਾਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸੁੱਚ ਤੁਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਵਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਾਇਕ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਥਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਜਲਮ ਝੱਲਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਆਪਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹਦਤ ਇਨਾਂ ਦੀ ਲੋਕ-ਮਨ ਤੇ ਪਕੜ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਥਾਪਤ-ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਪਲ ਰਿਹਾ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਇਹ ਬੀਜ ਵੱਧਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੁਖੁੰਦਾ। ਸਿੱਧਾ ਵਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਨਾਂ ਨਾਇਕਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੁਣ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਲੋਕ ਨਿਜ਼ਾਮ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟ ਉੱਤੇ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਜ਼ਾਮ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਖਾਬੂਖੀ ਵਾਕਿਫ ਹੁੰਦਾ ਏ ਕਿ ਲੋਕ-ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੱਸੇ ਨਾਇਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣਾ ਇੰਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਜਾਹਰ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਡਰਾਮਾ ਸ਼ੋ' ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਿਤਾਬੀ ਗੱਲਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਨਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਬਣਿਆ ਚਹੇ ਕਿ ਉਸ ਨਾਇਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਉਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਨਾਇਕਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਤੁਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਚੱਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੋ ਰਵਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਾਣੇ-ਅਣਾਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਇਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਜਨਤਾ ਵੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਿੱਧਮੋਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਕੱਟੜਤਾ 'ਚ' ਆ ਕੇ, ਸ਼ਰਧਾ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੱਲ ਆਰੰਭ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਅਪਹਰਣ ਤਿੰਨ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ--ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਜ਼ਾਮ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਅੰਗਰੇਜ਼ਾ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ "ਦੇਸ਼-ਭਗਤ" ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ 'ਲੋਕ-ਹਿਤ-ਵਿਰੋਧੀ-ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ' ਨੂੰ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ, ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਸਰਾ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਕੱਟੜ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕਾਮਰੋਡ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਪੜੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਅੰਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਉਹ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ, ਸੰਤ ਜਨਰਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ..ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੰਮਾ ਅਰਸਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਸ਼ਾਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਠਿਰਾਂ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨੇ ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਰਧਾ ਵਿੱਚ, ਕੱਟੜਤਾ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਹੇ ਇੱਥੇ ਪਿਰ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਇਆ ਨੇ, ਕੁਝ ਸਵਾਰਥਾਂ ਨੇ, ਕੁਝ ਕੁਰਸੀ ਨੇ, ਕੁਝ ਚੌਧਰ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬਣਦੇ ਚੱਕਰਵਿਉ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪ੍ਰਭਾਵਣੀ ਦਾ ਦਿਵਿਰਾਮਾਂ ਤੋ

ਭਾਗ-16

ਜੈਲਦਾਰ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ...

ਉਹ ਤਿੰਨੋਂ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਪਾਲੇ ਨੂੰ ਨਸੀਬੋ ਕੋਲ ਹੀ ਛੱਡ ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

“ਚੰਗਾ ਬੇਬੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀ ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਸਮਝਾ ਕੇ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਨਾਲੇ ਰਮਨ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਫੋਨ ਆ ਗਏ ਨੇ ਜੇ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਐਵੇਂ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿਣਗੇ। ਪਾਲੇ ਤੂੰ ਬੇਬੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀ।” ਆਖ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ, “ਬਈ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਜੈਲਦਾਰ ਕਾਰੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।” ਕੋਈ ਕਹੇ, “ਕੱਲ੍ਹ ਮਹਿੰਦਰ ਤੇ ਉਹਦੇ ਘਰ ਲੜਾਈ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ ਵਿਚਾਰਾ ਵਿਚਾਰਾ...!” ਕੋਈ ਆਖੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕੋਈ ਕੁਝ ਤੇ ਕੋਈ ਕੁਝ..... ਪਰ ਮਹਿੰਦਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖ ਸਾਰੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੋਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, “ਮਹਿੰਦਰ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਜੈਲਦਾਰ ਕਾਰੀ ਬਿਮਾਰ ਹੈ.....!”

“ਮੈਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਤਾਇਆਂ..... ਨਾਲੇ ਸਾਡਾ ਬੋਲ ਨੀ ਚਾਲ ਨੀ, ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਹੈ।”

ਉਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। “ਅੱਗੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੋਲਿਆ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕਹਿੰਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਨਾੜੀ ਫੱਟ ਗਈ ਹੈ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬੱਚਦਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ..... ਤੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਲੈਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਖਿਰ ਪਿਉ ਹੋ ਤੇਰਾ.....।” ਪਰ ਮਹਿੰਦਰ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਕਹੇ ਹੀ ਉਥੋਂ ਉੱਠ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਘਰੇ ਆ ਕੇ, “ਕਰਮੀਏ ਨੀ ਕਰਮੀਏ ਕਹਿੰਦੇ ਬਾਪੂ ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਬਿਮਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ.....।”

“ਐਵੇਂ ਖੋਖਣ ਕਰਦਾ ਹੋਣਾ, ਨਾਲੇ ਆਪਣਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਾਂਹ ਫੜਕੇ ਘਰੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਹੋਵੇ ਜੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਤਾਂ।” ਅੱਗੋਂ ਕਰਮਜੀਤ ਬੋਲੀ.....।

“ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਸੁਣ ਲੈ।” ਮਹਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ, ਜੇ ਰੱਬ ਨਾ ਕਰੇ ਕੁਝ ਉਹ ਨੀਚ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ..... ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਤੇ ਆਵਦੇ ਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਸੀਅਤ ਨਾ ਕਰਵਾਈ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹੋਣ। ਜੇ ਤੂੰ ਆਖੇ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਬੇਬੇ ਕੋਲ ਘਰੇ ਨਾ ਜਾ ਆਈਏ.....।”

“ਜੁੱਠਿਆਂ ਜੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਆਕੜੀਆਂ ਹਨ ਤੇਰੀਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਜ ਆਈ।”

“ਚੱਲ ਫੇਰ ਮੈਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਜੇ ਹੋਵੇਗਾ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ।”

ਪਾਲੇ ਦਾ ਘਰਵਾਲਾ ਤੇ ਰਮਨ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਲੇ ਤੇ ਬੇਬੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਲਦਾਰ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਨਾਲੇ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਹਾਮੀ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। (ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜੈਲਦਾਰ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

“ਮੈਂ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੋ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਆਖੇ ਪਾਲੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਘਰੇ..... ਮੇਰੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਉ ਮੈਂ ਹੁਣ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਠੀਕ ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤਾਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਜਾਵੋ, ਬਾਕੀ ਕੰਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਰਾਜਨ ਹੋਗਾ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ। (ਅੱਖਾਂ ਭਰਕੇ) ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਵੱਸਦੀਆਂ ਰਹੋ ਪੁੱਤ.....।”

“ਬਾਪੂ ਤੂੰ ਐਵੇਂ ਹੀ ਮਨ ਨਾ ਖਰਾਬ ਕਰ ਜੇ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਮਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਹੋਰ ਦੋ ਦਿਨ ਲਾ ਲੈਦੀਆਂ ਹਾਂ.....।”

“ਨਹੀਂ ਪੁੱਤ ਇਹੋ ਜੇਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਰਾਜਨ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆ।” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਰਾਜਨ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਹੀ ਜੈਲਦਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਆ ਗਿਆ ਦੋ ਚਲੇ ਗਏ, ਦੋ ਆ ਗਏ ਇੱਕ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਇੰਝ ਹੀ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਿੰਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਨੇ ਤੂੰ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲਿਆ ਵੱਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਪਰ ਮਹਿੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਪਤਾ ਲੈਣ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਜੈਲਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤ ਦਾ ਹੀ ਦੁੱਖ ਖਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“ਜੈਲਦਾਰਨੀਏ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਪੋਤਰਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੈ ਮਹਿੰਦਰ ਨੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ..... ਆ ਬੋਝ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਉ.....।”

“ਕਾਹੜੇ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ..... ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਸੁਹਾਗ ਬਣਿਆ ਰਹੇ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗਣੀ ਹੈ।”

“ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖ ਲੈ ਜੇ ਮੈਂ ਭੁੱਟ ਆਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ..... ਹੈ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰਾ ਹਾਲ ਨਾ ਪੁੱਛਣ ਆਇਆ ਹੋਵੇ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤ ਤੋਂ ਬਗੈਰ.....।”

“ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਨਾ ਸਹੀ..... ਅਸੀਂ ਕੀ ਧਰਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ..... ਨਾਲੇ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਜੈਲਦਾਰ ਨੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ..... ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਛੱਡੀ ਵਾਰੀ ਨਾ ਆਵੇ। ਆਪਣੇ ਦੋ ਪੁੱਤ ਪਾਲੇ ਤੇ ਰਮਨ ਹੋ ਤਾਂ ਹਨ, ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਮਹਿੰਦਰ ਤੋਂ।”

ਉਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਚੱਲੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਸਹੁਰੇ ਦੀ..... ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਖਸ਼ੇ ਉਹਨੂੰ ਵੀ.....।”

“ਚੱਲੋਂ ਠੀਕ ਹੈ ਫਿਰ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ.....।”

“ਨਹੀਂ ਬਾਪੂ ਜਿਵੇਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ।” ਸਾਰੇ ਹੱਸ ਪੈਂਦੇ ਨੇ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਜੈਲਦਾਰ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

“ਬਾਹਲੇ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਬਾਪੂ ਜੇ ਆਖੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇ ਰਮਨੀ ਪਿੰਡ ਹੋ ਆਈਏ ਨਾਲੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਠੀਕ ਵੀ ਹੈ ਫਿਰ ਦੋ ਦਿਨ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਗੋੜਾ ਲਾ ਜਾਵਾਂਗੀਆਂ, ਜੇ ਕੁਝ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਸ।” ਪਾਲੇ ਜੈਲਦਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ।

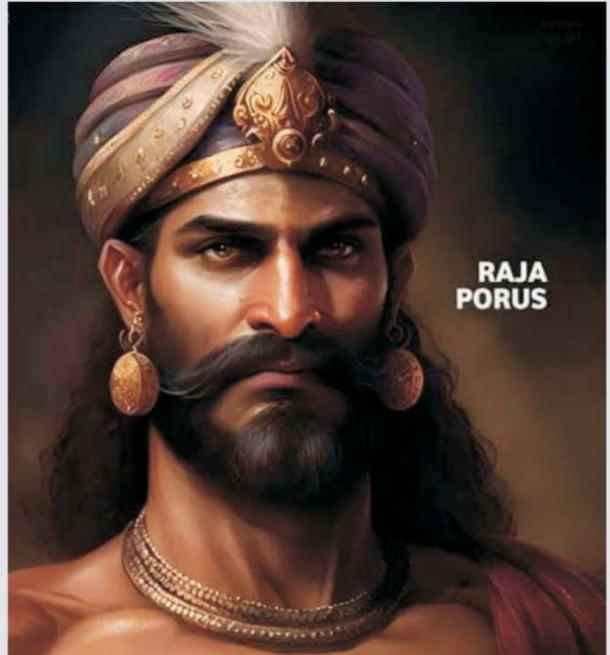
“ਨਾ ਧੀਏ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਸੰਦੀਪ ਦਿਉੜਾ 843755666

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੂਰਮਾ:

ਪੋਰਸ

RAJA PORUS

ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਵੇਰਵੇ ਹਨ ਤੇ disputed claims ਹਨ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਰਸ ਨਾਲ ਲੜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਕੰਦਰ ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਪੋਰਸ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਉਸ ਦੇ ਜੰਗ ਲੜਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜੁੱਰਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਸਿਕੰਦਰ-ਏ-ਆਬਮ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਸੀ।

ਪੋਰਸ ਦਾ ਬਿਆਨੀਆ ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੇਖਕ ਹਨੀਫ ਰਾਮੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ “ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ” ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਪੋਰਸ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਬੁੱਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਕਿਤਾਬ “ਰਾਜਾ ਪੋਰਸ” ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਪੋਰਸ ਹਿੰਦੂ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਹਨ।

ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਪੂਜਾ ਲੋਕ ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਭਾਇਆਂ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਬਚੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਕਈ ਰੂਪ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਸ਼ਿਵ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੋਰਸ ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 700-800 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਨੀਫ ਰਾਮੇ ਦੀ

ਪੋਰਸ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗੈਰਤਮੰਦ ਹੁਕਮਰਾਨ ! ਪੋਰਸ ਨੇ ਸਿਕੰਦਰ ਨਾਲ ਜੇਹਲਮ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਜੰਗ ਲੜੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੇ sources ਵਿੱਚ ਪੋਰਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸੋਰਚਦਸ ਚ ਓਸ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਸਿੰਧੂ ਨਦੀ ਤੋਂ ਪਾਰ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇੱਥੇ 4 ਰਾਜੇ ਸਨ ਜੋ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਮੁਹਰੇ ਖੜੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਸੀ ਰਾਜਾ ਅੰਬੀ ਜੋ ਤਕਸ਼ਿਲਾ ਦਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸੀ ਦੂਜਾ ਸੀ ਅਭਿਸਾਰ ਜੋ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਤੀਸਰਾ ਸੀ ਚੰਦਰਗੁਪਤ ਮੌਰਿਆ ਜੋ ਰਾਵੀ ਪਾਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਚੌਥਾ ਸੀ ਪੋਰਸ ਜਿਸ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਛੱਜ ਦੁਆਬ (ਜੇਹਲਮ ਤੇ ਚੇਨਾਬ ਨਦੀ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ) ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਰਗੋਧਾ, ਮੰਡੀ ਬਹਾਉਦੀਨ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਾ ਅੰਬੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਤੀਰ ਚਲਾਏ ਬਗੈਰ ਸਿਕੰਦਰ ਦੀ ਹੁਕਮਰਾਨੀ ਕੂਬੂਲ ਕਰ ਲਈ ਤੇ ਰਾਜਾ ਅਭਿਸਾਰ ਨੇ ਵੀ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਜੰਗ ਲੜੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ। ਚੰਦਰਗੁਪਤ ਮੌਰਿਆ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਚਾਣਕਿਆ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਣ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਤੇ ਜੇ ਵਿਚਾਲੇ ਕਿਤੇ “ਹਾਥੀ ਛਿੜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ” ਚੋਂ ਜੇ ਬਚੇਗਾ ਓਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਿਬੜ ਲਵਾਂਗੇ।” ਉਹ ਇਸ ਜੰਗ ਚ ਆਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਸਿਰਫ ਪੋਰਸ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਗੈਰਤਮੰਦ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਖ਼ਾਤਰ ਉੱਠਿਆ ਤੇ ਲੜਿਆ। ਉਹ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾਂ ਰਾਇਆ ਇਸ ਦੇ

ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਨਾਲ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੋਰਸ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਲਿੱਪ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ। ਹਿੰਦੂ ਕਥਾਵਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੰਗ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਰਜ ਉਗਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜੇ ਮਿੱਟੀ ਲਿੱਪ ਕੇ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਪੂਜਾ ਲੰਕਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਆ ਰਾਮ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਰਾਵਣ ਨੇ ਹੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। (ਇਸ ਬਾਬਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਪਾਈ ਸੀ)

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਿਕੰਦਰ ਤੋਂ ਪੋਰਸ ਦਰਮਿਆਨ ਜੰਗ ਹੋਈ ਉਸ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਤੌਖ ਮੀਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਪੋਰਸ ਨੇ ਮੀਹ ਦੇ ਦੇਵਤਾ ਇੰਦਰ ਤੇ ਹਵਾ ਦੇ ਦੇਵਤਾ ਪਵਨ ਦੇਵ ਦੀ ਵੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੀਹ ਤੇ ਝੱਖੜ ਰੁਕੇ। ਇਸ ਪੂਜਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸੋਰਚਦਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਪੋਰਸ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਆਸਥਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰਾਂ ਪੋਰਸ ਸਾਡੀ 101 ਵਾਲੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਦਾ 16ਵਾਂ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਹਨੀਫ ਰਾਮੇ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਧੀੜਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਪਰਮੰਨਿਆ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬੁਲਫਿਕਾਰ ਅਲੀ ਭੁੱਟੋ ਨਾਲ ਚੱਲ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੀਪਲ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (1974-75) ਰਿਹੇ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆ ਉਲ ਹੱਕ ਨੇ ਓਸ ਨੂੰ ਗੱਦਾਰ ਗਰਦਾਨ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਓਸ ਨੂੰ ਜੇਲ ਚ ਡੱਕੀ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਓਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਕ ਚੋ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਨੀਫ ਰਾਮੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਚ ਹੀ ਡੋੜ ਹੋਇਆ।

Vinayak Dutt

ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

2018 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਜ 700,000 ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਇਥੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਓਨਟੈਰੀਓ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਅੰਨਦਾਤਾ ਮਹਾਨ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਬੇਈਮਾਨ!

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ-ਵਾਸੀ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਐਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਮਾਮ ਕਾਇਦੇ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ, ਭਾਜਪਾ-ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ, ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਜਪਾ- ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉਪਰ ਜ਼ਬਰ-ਜੁਲਮ ਵਾਹੁਣਾ, ਬੇਪੱਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਾਨੋ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਸਾਡੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਟਪਲਾ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਲਕਸ਼ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਨਿਆਂ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਡਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਹਰ ਪ੍ਰਧਾਨ-ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਜਨਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰਨਾ 'ਭਾਰਤੀ-ਸੰਵਿਧਾਨ' ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਵੀ। ਦਰਅਸਲ, ਭਾਜਪਾ-ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੁਰਯਾਬਰਦੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਜ਼ੀਮਤ ਵੱਤੀਰੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਮਤਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅੜ੍ਹਬ-ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਹ-ਮ-ਖਾਹ ਦੇ ਬੂਟੇ ਵਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਛ ਦਾ ਵਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਰਹਿਣਾ, ਦਾਨਸ਼ਮੰਦੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਅਤੀਲਾਕਾਰੀ ਰਵੱਈਏ ਤੋਂ ਸਿਆਣੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵੇਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਬਲਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ, ਵਿਗਾੜ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਨ ਪੈਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦਾ 'ਰਾਜਾ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਕਿਸੇ 'ਰਾਜੇ' ਨੂੰ ਕੋਈ 'ਵਰਣ', ਮਜ਼ਬੂ ਜਾਂ

'ਧਰਮ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ਾਂ, ਗ਼ਰਜ਼ਾਂ, ਦਰਦਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਹੀ 'ਰਾਜੇ' ਦਾ ਸਰਵਸ੍ਰੋਤ ਸ਼ਬਦ 'ਧਰਮ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਪਿਛਲਾ ਕਿਸਾਨ- ਅੰਦੋਲਨ ਖ਼ਤਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਬਰਾਣ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਉਹ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।

ਵਰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾ ਕੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਸੰਘੂ ਅਤੇ ਖਨੌੜੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਡਟੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤਾਨਾਂ ਮਾਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਹਰ ਤੱਕ ਸੰਘੂ ਅਤੇ ਖਨੌੜੀ ਬਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਡਟੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਦਾ ਰਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦੀਆਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ 'ਚ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਰੋਲ-ਗੱਡੀਆਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਇੱਕ-ਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਘੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿੱਲੀ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕੋੜੀਆਂ-ਕੁਸ਼ੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਟ, ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਤੋਂ ਲੋਕ- ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨੂੰ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨ-ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਜਾਗਰੂਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਵੀ

ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ-ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ-ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਕ ਮੀਲ-ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।
ਮੌਜੂਦਾ ਤੁਸੀਂ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਨੀਤੀ ਛੱਡੋ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਰਾਹ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਇਹ ਮੌਰਾ ਨਿਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੌਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਕਿਰਤੀ-ਵਰਗ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ-ਮੌਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣ ਕੇ ਡਟੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਪੂਰਨ-ਜਿੱਤ ਉੱਤੇ ਮੌਹਰ ਲਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ, ਆਪਣੀ ਰਾਜਸੀ ਮੌਤ ਦਾ ਭਰਮ ਕਿਉਂ ਪਾਲੀ ਬੈਠੇ ਹੋ? ਸਿਆਣਪ ਉਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਕੰਮ ਆਵੇਗਿਆਂ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਭਾਰਤੀ-ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੁਰਾਅਤ ਕਰੇ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤੁਰੰਤ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਕਿਤੇ ਭਿਅੰਕਰ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਰੂਪ ਨਾ ਧਾਰ ਜਾਵੇ।

ਅੱਛੇ ਦਿਨ ਆਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋਗੀ, ਵਗੇਰਾ ਵਗੇਰਾ ਰੰਗ- ਬਰੰਗੇ 'ਨਾਅਰੇ' ਅਤੇ 'ਲਾਹੇ' ਅਜੇ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮਰਾਂ-ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ- ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ-ਬਦਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਸਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਅਤੀਲਾਕਾਰੀ ਵਤੀਰੇ ਕਾਰਨ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਵਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਗੁੱਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਅਤੀਲਾਕਾਰੀ ਵਤੀਰੇ ਕਾਰਨ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਵਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਗੁੱਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਅਤੀਲਾਕਾਰੀ ਵਤੀਰੇ ਕਾਰਨ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਵਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਸਮੇਂ ਆਏ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਹਕੁੰਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਬਾਹੀ ਵਧਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਤਲਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰਾਹ-ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੰਗੀਨ, ਡਿਐਂਕਰ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਚੱਬ-ਕੱਚੇ ਆਪਣਾ ਕੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਰਾਈ-ਵੇਅ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮੂਹ ਵਪਾਰੀ-ਵਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁਰਾਂ 'ਤੇ ਫ਼ਰਿਆਦ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਬੱਦਲ ਚਾਹੇ ਜਾਣੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋ ਮਾਰ

ਮੁਕਾਉਣਾ, ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਸਮਝੀ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ 'ਨਹਿਰੂ' ਅਤੇ 'ਗਾਂਧੀ' ਵਰਗੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੰਗਲ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਇਕ ਕਰਾਰੀ ਚਪੇੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਭਾਰਤ-ਵਰਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਪਸੰਦ ਦੇਸ਼ ਗ਼ਰਦਾਨ ਦੀਆਂ ਝੀਗਾਂ ਮਾਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੋਕਾ ਦਿੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ 'ਭਾਰਤੀ-ਸੰਵਿਧਾਨ' ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ

ਡਾ. ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਬੱਠਾ
(ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕ)
ਫੋਨ: 905 531 8901

ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ- ਡਾ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ

ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ 58 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਬਾਹ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੰਨੀ ਆਬਾਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੀ ਇਹ ਖੇਤਰ ਹੋਰਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਨਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ, ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪੁੱਜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਮਾਤਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪੁੱਜੀ ਆਸਮਾਨ ਬੱਲੇ ਰੱਖ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਨਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਉਸਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਟ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਹੇੜੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਮਜ਼ਹਰ ਬਣਦੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ
(94641-72783)

ਦਵਾਈਆਂ ਨੇ ਚਿੱਟੇ ਮੱਛਰ ਨੂੰ ਫ਼ਸਲ ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅੱਸਤਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੇ ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬੱਧੀ ਬੇਰੋਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜੋ ਹੁਣ ਵੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸਿਵਾ ਨਾ ਬਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਸਿਆਦਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 60 ਫ਼ੀਸਦੀ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਨੀ ਪਤਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਮਨਰੋਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਹਾਲੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ

ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2007-12 ਤਕ 3.2 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੰਨ 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 2500 ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਜੋ ਖੇਤੀ ਧੰਦੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸੰਨ 2015 ਦੇ ਖੇਤੀ ਸੰਕਟ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਉੱਚੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਪਾਹ ਪੱਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੇ ਸਿਆਦਾਤਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਨਰਮੇ ਦੀ ਚੁਗਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਗੇਤੀ ਹੀ ਪੈਸੇ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਰਮੇ ਦੀ ਚੁਗਾਈ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੈਸੇ ਕਟਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਰਮੇ ਦੀ ਫਸਲ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤ ਠਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੀ ਮਾਰ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਤੇ ਪਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਰ ਕੇ ਫਸਲ ਬੀਜੀ ਸੀ। ਠੇਕਾ ਜੋ 40-50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸੀ। ਬੀਜ ਤੇ ਹੋਰ ਉਪਰਾਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਚੁਕਾਉਣ ਤੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਬਾਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਬੋਝ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਬ ਕਰਨ। ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਗਿੱਲੇ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜੋ ਇਹੀ ਲੋਕ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਗ਼ਰੀਬ ਤਬਕੇ ਵੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਰਬਤ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਰ ਬਸਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਵਿੱਚ ਬਰਨਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭੋਤਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 22 ਸਾਲਾ ਲੜਕੇ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਫਿਕਰ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜੀਅ ਉਸ ਸਮੇਤ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 13 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਝ ਕਨਾਲਾਂ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਨਤੀਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਲੱਗਿਆ, ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਾਮੀਹੀਣ ਕਾਮੇ ਬਣਾਉਣਾ ਹੀ ਨਵਾਂ ਆਰਥਿਕ ਮੰਤਰ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਨਮੂਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਸੰਗਠਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ 52 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ਾਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 53 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠਾਂ ਦਬੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਲਾਇਕੀ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੇ ਅਜੋਕੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਖੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਹਾਸਾਯੋਗ ਪਾਤਰ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤਾਂ ਹਰ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਮੌਦੀ ਛਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਉਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੌਦੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਬਾਦੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋ ਮਹਿੰਗੀ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ। ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵੀ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਘਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਅਗਰ ਦੇ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਲਤੂ ਖਰਚੇ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੈਸਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੀ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤਕ ਸੁਧਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਜੀਡੀਪੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ 11 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਰੂਢੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਾਧੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਦੇ ਤੱਥ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਨੀਤੀਘਾਤੇ ਏਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ। ਸਰਕਾਰ ਹਵਾਈ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਬਾਹ ਵਫ਼ਤੋ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਰਿਹਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ?

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧਿਆਂ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ੇ, ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲਦੇ ਹਨ। ਮਹਿੰਗੇ ਨਸ਼ੇ ਅਮੀਰਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਮੰਤਰੀਆਂ, ਚੇਅਰਮੈਨਾਂ, ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹਲਤ, ਵਿਗੜੇ ਕਾਕਿਆਂ ਦੀ ਅੱਧਾਸ਼ੀ, ਖਰੂਦ ਤੇ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਪੱਠੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੈਕਸ, ਫੈਸੀ, ਲੋਮੋਟਿਲ, ਪਾਰਵਨ ਸਮਾਸ, ਪ੍ਰੋਕਸੀਵਨ, ਡੇਕਸੇਵਨ, ਮਿਨੀ ਸਿਗਰਟ, ਸਿਗਰਟ-ਬੀਤੀ, ਜ਼ਰਦਾ, ਗੁਟਾ, ਚੁਟਕੀ, ਮਾਊਥ ਫਰੋਸ਼ਨ, ਮਾਰਫੀਨ, ਨੋਰਫੀਨ ਦੇ ਟੀਕੇ, ਲੋਮੋਟਿਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ, ਡੱਗ ਦੇ ਪੱਕੇ, ਡੱਗ, ਪੋਸਟ, ਡੋਡੋ, ਨੰਬਰੀ ਜ਼ਰਦਾ, ਪੈਟਰੋਲ ਸੁੰਘਣਾ, ਬੁਟਾਂ ਦੀਆਂ ਮੇਲੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬ ਸੁੰਘਣਾ, ਬਿੰਨ ਰੁਮਾਲ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁੰਘਣਾ, ਡਿਪਕਲੀ ਦੀ ਪੁੰਝ ਕਟ ਕੇ ਸਾੜ ਕੇ ਖਾਣਾ, ਕਾਲੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭੂਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ, ਚੋਨੇ ਨੂੰ ਸਪਰੇਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਚੋਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਪੀਣਾ, ਡਿਸਪੀਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਲਿਮਕਾ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਪੀਣਾ, ਬਰੈਡ ਉੱਤੇ ਆਇਓਡੋਕਸ ਲਾ ਕੇ ਖਾਣਾ, ਟੀ.ਡੀ. ਨੈਸਕ, ਨਾਰਵਿਨ, ਫੋਰਟਵਿਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਟੀਕੇ ਵਰਤਣੇ, ਅਫੀਮ, ਡੁੱਕੀ, ਗਾਂਜਾ, ਚਰਸ, ਸਮੋਕ, ਕੋਕੀਨ, ਬਰਾਊਨ ਸ਼ੁਗਰ, ਹਸ਼ੀਸ਼, ਐਸ.ਐਲ.ਡੀ., ਪਾਨ ਮਸਾਲੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ, ਰੂਤੀ ਮਾਰਕਾ ਸ਼ਰਾਬ, ਕੀਤੇ ਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਠੰਡੇ ਕੋਲਡ ਡਰਿੰਕਸ, ਨਿੰਗੋ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਸੁੱਖਾ ਸੁਖਨਿਪਾਨ, ਲਾਰਵਿਨ, ਏਵਲ-75 ਦੇ ਟੀਕੇ। ਕੋਡ ਨਾਮ ਵੀ ਹਨ-ਫੈਸੀ ਡਰਿਲ ਨੂੰ ਪੈਪਸੀ, ਕੋਰੋਕਸ ਨੂੰ ਕੋਕ, ਪਰੋਕਸੀਵਨ ਕੈਪਸੂਲ ਨੂੰ ਬਦਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਡੁੱਕੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਹਾਜ਼ ਆ ਗਿਆ। ਧਰਮ ਜਦੋਂ ਅੰਤ ਕਰਨੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇ ਘਿਣਾਉਣਾ ਜਨੂੰਨੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਹੈ-ਜਹਿਰੀਲੇ ਜਨੂੰਨ ਦਾ ਨਸ਼ਾ। ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਹੈ-ਧਰਮ (ਵਿਰੁਧ ਜਨੂੰਨ) ਜਨ ਸਮੂਹ ਲਈ ਅਫੀਮ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਰਦਾਰ ਤੇ ਬੇਲਾ ਸਮੇਤ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਹੈ। ਯੂਰੀਆ ਤੇ ਸ਼ੋਪ ਮਿਲਿਆ ਬਣਾਵਟੀ ਸਾਈਬੋਟਿਕ ਦੁੱਧ ਆਮ ਵਿਕਦਾ ਹੈ-ਅਸਲੀ ਦੇ ਭਾਅ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀਆਂ ਨੇ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ-ਕਰੀਬ 7,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਅਨੋਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਬਹਿੰਡਾ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦਾ ਹਕੀਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਰਿਵਾਰ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ, ਅਧਰੰਗ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅਨਪੜ੍ਹ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਠੀਕੇ ਲਗਾ ਲਗਾ ਕੇ, ਸੈਕੜੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਖਰਾਬ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ-ਪਰਿਵਾਰ ਆਪ ਕਰੋੜਪਤੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸ਼ਰਾਬ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨਸ਼ਾ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਖਪਤ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀਆਂ, ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰਾਂ, ਸਕੱਤਰਾਂ, ਚੇਅਰਮੈਨਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧੜਾਂ ਖਸ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਖਸ਼ਾਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ। ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਨਵੇਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੀਕੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ 20-22% ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 30 ਕਰੋੜ ਬੋਤਲਾਂ, ਸਲਾਨਾ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 80% ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾਬ ਆਪ ਕੱਢਦੇ, ਪੀਂਦੇ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2001 ਦੀ

ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਵਿੱਚ, 12 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ, ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਸਕੀ, ਦੋ ਕਰੋੜ ਬੋਤਲਾਂ ਬੀਅਰ ਦੀਆਂ ਵਿਕੀਆਂ ਸਨ-2003 ਵਿੱਚ 19 ਕਰੋੜ ਬੋਤਲਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਜੈਨ ਵਿਖੇ ਕਾਲ ਭੇਰਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦੇਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਭੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਪੁਜਾਰੀ ਬੋਤਲ ਦਾ ਡੱਟ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਕਾਲ ਭੇਰਵੀ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ-ਹੇਠਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਕਟੋਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਕਟੋਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਮ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਫੇਰ ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਜੀਨਾ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਪਿੰਡ ਭੋਮਾ ਰੋਡੇਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਹੈ-ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਲਾਨਾ ਵੱਡਾ ਮੇਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ-ਵਾਡੀ, ਰਾਗੀ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਕਵੀ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਧ ਪੀ ਕੇ ਕਾਫੀ ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਪੱਟੀ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਰੋਡੇਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕਬਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਸ਼ਰਾਬ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਲਾ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਕਾਹਨਦਾਸ ਵਿਖੇ, ਮੁਰਾਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਠੀਕੇ ਉੱਚੇ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਕੁਕੜਾਂ, ਬਕਰਿਆਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੀਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸਥਿਤ ਕਾਲੀ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਵੀ ਦੀ ਭੋਟਾਂ ਲਈ ਦਾਰੂ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਫੜੀ, ਲੋਲੇ ਕੁੱਛੜ ਚੁੱਕੀ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਮੀਲ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ (ਅਜੀਤ ਡੋਟੋ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 1997) ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਮੀਟ ਭੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਦੇਵਤੇ ਸੱਮ ਰਸ ਪੀਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਦਾਰੂ ਨੂੰ ਤੋਰਵਾਂ ਤੜਨ ਕੀ ਕਹਿਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੁਰਤ ਤੇਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਰਜ਼ੀ ਵੈਸਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ, ਤਹਿਲਕਾ ਡਾਟ ਕਾਮ ਗੁਪਤ ਆਰੋਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੋਜਰ ਜਰਨਲ ਦੀ ਉੱਚੀ ਪਦਵੀ ਉੱਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਭੇਦ ਦੱਸਣ ਲਈ ਬਲਿਉ ਲੋਬਲ ਵਿਸਕੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਭੇਦ ਦੱਸਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸੋਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ, ਕਿਸੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ-ਪਰ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਸਣੇ, ਸਟਿੱਗ ਕੋਮਰੇ ਵਿਚ ਕੋਫੇ ਦੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ-ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਪਰ ਦਾਗੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸ਼ਾਮਦ ਫਿਰਦੌਸ ਨੇ।

11 ਮਈ 2003 ਨੂੰ ਧਨੌਲਾ ਪਾਸੇ ਭੇਦ ਕਿੱਲੇ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਸੀ-6 ਸਤੰਬਰ 2012 ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਜਥੇਦਾਰ ਧਨੌਲਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਾਪ, ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ, ਸ਼ਰਾਬ ਵਿਚ ਪੁੱਤ, ਆਪਣੀ ਸਾਫ਼ੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਤਲਾਕ, ਤਲਾਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਹੋਸ਼ ਆਈ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਮੌਲਵੀਆਂ ਪਾਸ ਸੀ। ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਬੜਾ ਪਛਤਾਇਆ। ਪਰ ਮੌਲਵੀਆਂ ਦਾ ਡਰਵਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰੇ-ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕੇ, ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਮੁੜ ਨਿਕਾਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ, ਹਰ ਸਾਲ 40,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੰਬਾਕੂ-ਸਿਗਰਟ, ਬੀਤੀ, ਜ਼ਰਦਾ, ਗੁਟਾ, ਜਾਨ ਲੋਣਾ ਨਸ਼ੇ ਹਨ। ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਨਹੁੰ ਤੇ ਹੋਣ ਪੀਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੇਫੜੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਲਾਸਰ ਤੇ ਕੈਂਸਰ 30% ਕਾਰਨ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਬੋਤਹਾਸਾ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਦੇ ਪੁੱਠੇ ਨਾਲ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਜਹਿਰੀਲੀ ਗੈਸ ਸਹੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਠਤ ਕਰਦੀ ਹੋਈ, ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਨਿਕੋਟੀਨ, ਮੂੰਹ, ਫੇਫੜਿਆਂ, ਨੱਕ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਲਗੂ ਨਾਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਲੋਸਟਲ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਨਾਤੀਆਂ ਸੁੰਗੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਧ ਖੂਨ ਦਾ ਦਬਾ-ਤਪਦਿਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਖੰਘ, ਬਲਗਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਪੁੱਠਾਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ-ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ

ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਰਵੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ-ਜੇ ਘਰ ਵਿਚ, ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਚੇਨ ਸਮੋਕਰ ਹੋਵੇ। ਬੰਦ ਕਮਰਾ-ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲਿਆ ਜਹਿਰੀਲਾ ਪੁੱਠਾਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤਿ ਮਾਰੂ ਅਸਰ। ਕੈਂਸਰ, ਦਮਾ ਤੇ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੱਤ ਕਰੋੜ ਸਿਗਰਟਾਂ ਤੇ 44 ਕਰੋੜ ਬੀਤੀਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਖੇਤੀ, ਚੀਨ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਹਰ ਸਾਲ 53 ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 11,000 ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ-8000 ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਫੇਫੜੇ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 40 ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ 3000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਬੱਚੇ ਸਿਗਰਟ-ਬੀਤੀਨੋਸ਼ੀ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 30 ਲੱਖ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ 2004 ਤੋਂ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਦਰਾਂ ਦੇ 100 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਸਿਗਰਟ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੋਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੜਾ ਵਾਜਬ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ- ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਂਦੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕੱਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਫਿਲਮਾਂ, ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਫੱਲੋਦਾਰ ਜਹਿਰੀਲੇ ਪੁੱਠੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ, ਰੇਲ-ਗੱਡੀਆਂ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ, ਰੇਲਵੇ ਹਾਤਿਆਂ, ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਪਾਰਕਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ-ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22 ਨਵੰਬਰ 2001 ਨੂੰ, ਸਰਵਜਨਕ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਣ, ਪਾਨ ਬੁੱਕਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐਸੀਆਂ ਲੋਕ ਹਿੰਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 30 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬਹੁਕੌਮੀ ਵਿਲਬ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ, ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਲਬ ਠੱਪੇ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ 6,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਆਪ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਰਗੀ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਆਯਾਸ਼, ਸੁਸਤੀ ਭਰੀ, ਵਾਪਾਰਕ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਖੇਡਦਾ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਲਬ ਸਿਗਰਟ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਰਬਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਵਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 10 ਲੱਖ ਔਰਤਾਂ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਕਰਕੇ ਮਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਤੰਬਾਕੂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਧੀਰੇਂਦਰ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿਨਹਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਗਰਟ ਨੋਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 20% ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ 15 ਲੱਖ ਮੌਤਾਂ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ 90% ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਣ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਅਫੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਫੀਮਚੀ ਚੀਨ, ਅਫੀਮ ਦੀ ਲਤ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੋਤਹਾਸਾ ਸ਼ਰਾਬ, ਡੁੱਕੀ ਸਮੇਕ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਿਤ ਇਰਾਦੇ ਤੇ ਇੱਛਾਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਰਵੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ-ਜੇ ਘਰ ਵਿਚ, ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਚੇਨ ਸਮੋਕਰ ਹੋਵੇ। ਬੰਦ ਕਮਰਾ-ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲਿਆ ਜਹਿਰੀਲਾ ਪੁੱਠਾਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤਿ ਮਾਰੂ ਅਸਰ। ਕੈਂਸਰ, ਦਮਾ ਤੇ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੱਤ ਕਰੋੜ ਸਿਗਰਟਾਂ ਤੇ 44 ਕਰੋੜ ਬੀਤੀਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਖੇਤੀ, ਚੀਨ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਹਰ ਸਾਲ 53 ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 11,000 ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ-8000 ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਫੇਫੜੇ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 40 ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ 3000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਬੱਚੇ ਸਿਗਰਟ-ਬੀਤੀਨੋਸ਼ੀ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 30 ਲੱਖ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ 2004 ਤੋਂ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਦਰਾਂ ਦੇ 100 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਸਿਗਰਟ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੋਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੜਾ ਵਾਜਬ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ- ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਂਦੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕੱਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਫਿਲਮਾਂ, ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਫੱਲੋਦਾਰ ਜਹਿਰੀਲੇ ਪੁੱਠੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ, ਰੇਲ-ਗੱਡੀਆਂ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ, ਰੇਲਵੇ ਹਾਤਿਆਂ, ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਪਾਰਕਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ-ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22 ਨਵੰਬਰ 2001 ਨੂੰ, ਸਰਵਜਨਕ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਣ, ਪਾਨ ਬੁੱਕਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐਸੀਆਂ ਲੋਕ ਹਿੰਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 30 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬਹੁਕੌਮੀ ਵਿਲਬ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ, ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਲਬ ਠੱਪੇ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ 6,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਆਪ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਰਗੀ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਆਯਾਸ਼, ਸੁਸਤੀ ਭਰੀ, ਵਾਪਾਰਕ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਖੇਡਦਾ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਲਬ ਸਿਗਰਟ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਰਬਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਵਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 10 ਲੱਖ ਔਰਤਾਂ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਕਰਕੇ ਮਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਤੰਬਾਕੂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਧੀਰੇਂਦਰ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿਨਹਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਗਰਟ ਨੋਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 20% ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ 15 ਲੱਖ ਮੌਤਾਂ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ 90% ਸਿਗਰਟ ਬੀਤੀ ਪੀਣ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਅਫੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਫੀਮਚੀ ਚੀਨ, ਅਫੀਮ ਦੀ ਲਤ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੋਤਹਾਸਾ ਸ਼ਰਾਬ, ਡੁੱਕੀ ਸਮੇਕ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਿਤ ਇਰਾਦੇ ਤੇ ਇੱਛਾਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਖੁਸ਼ ਪਾਲੀਵਾਲ

KATARIA TOURS & TRAVEL

LOW AIR FARE | LOW AIR FARE | LOW AIR FARE | LOW AIR FARE

ਸਸਤੀਆਂ ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ

We Provide visa for INDIA, UK, USA EUROPE, DUBAI & Other Countries and PR Card Application

Ph: 905.678.1200
Fax: 905.678.1201
Toll Free: 1.888.678.1201

Passport & I.D. Photo

Avtar Kataria
416.871.3676

2883 Derry Road East, Mississauga, ON. L4T 1A6

MANN TRAVELS & TOURS

IATA

ਮਾਨ ਟ੍ਰੈਵਲਜ਼ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Amarjit S. Mann

Springdale	Hamilton	Brampton	Markham	Airport Rd.	India
905-497-6300	905-930-7700	905-595-2000	416-603-1800	905-595-1700	01624-223315-16-17

SKYDOME GROUP OF COMPANIES

Ontario Ministry of Transportation Approved Repair Centre

FLEET DISCOUNTS

www.skydomeauto.ca

Drive Clean Test & Repair Facility

Specialize In:

- Paint, Collision
- Mechanical Work
- Fleet Paint & Body Work
- Insurance Claims Welcome

Towing Across North America

Daljit Singh Gaidhu

www.skydomeauto.ca
http://skydomeauto.goldbook.ca

TIRES

4 Locations To Serve You! Head Office: 905-874-9878

SKYDOME AUTO & BODY CENTRE 308 Rutherford Rd. Brampton, ON L6W 3K7 Office: 905-874-9878 Fax: 905-874-9747 skydome_auto@hotmail.com	SKYDOME EMISSION & ALIGNMENT CENTRE 210 RUTHERFORD RD SOUTH OFFICE: 905-450-9878 FAX: 905-450-9808.	SKYDOMETRUCK CENTRE 30 STAFFORD DR BRAMPTON OFFICE: 905-460-1414 FAX: 905-460-9451	SKYDOME AUTO SALES 30 STAFFORD DR BRAMPTON, ON, L6W 1L4 DILJIT: 416-305-9878
--	--	---	---

ASIAN FOOD CENTER

WHOLESALER & RETAILER

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭੀ, ਸਸਤੀ ਗਰੋਸਰੀ

ਸੱਤ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ

10 Westmore Dr. Etobicoke, ON 416-740-3262	308 Eddystone Ave. North York, ON 416-740-3360	1075 Ceremonial Drive Mississauga, ON 905-502-1600	284 Orenda Road Unit#13 Brampton, ON 905-450-9167
621 Wanless Drive Brampton, ON 905-495-3336	80 Pertosa Drive Brampton, ON 905-460-0009	2120 North Park Dr Unit#106 Brampton, ON 905-793-1338	